

MINISTERSTWO
ROZWOJU

KONSTITUCJA BIZNESU

Mateusz Morawiecki

**Wicepremier,
Minister Rozwoju i Finansów**

Szanowni Państwo,

jeśli przyjrzymy się historii najsilniejszych gospodarek świata, to dojdziemy do wniosku, że ich droga do bogactwa nie wynikała z wielkości terytorium, położenia geograficznego, gęstości zaludnienia, czy wskaźników makroekonomicznych. To wcale nie wyżej wymienione czynniki są kluczem do skutecznego wzmacniania siły gospodarek, zrównoważonego rozwoju i dobrobytu społeczeństw. U podstaw tego, co stworzyło dzisiejsze potęgi gospodarcze leży bowiem dobrej jakości partnerstwo na linii administracja publiczna-przedsiębiorca.

Dlatego, przy znaczącym współdziałaniu środowisk przedsiębiorców, opracowaliśmy największą reformę prawa gospodarczego po 1989 roku. Proponując tym samym pozytywny przełom we wzajemnych relacjach. Przełom, który w najlepszych gospodarkach świata jest po prostu normalnością i codziennym standardem.

Konstytucja Biznesu – stanowiąca zasadniczy element naszego pakietu zmian – jest odpowiedzią na niedoskonałość dotychczasowych regulacji, które nie są w stanie w pełni zrealizować gwarancji dotyczących wolności gospodarczej, zapisanych w Konstytucji RP.

Musimy w Polsce przerwać wreszcie to błędne koło wzajemnych egoizmów i zbudować relacje oparte na zaufaniu i partnerstwie. Jak napisał w swoim komentarzu, kilka stron dalej, jeden z przedstawicieli świata biznesu - państwo polskie nie jest łupieżcą, a polscy przedsiębiorcy nie są kombinatorami!

Polityka rozwoju społeczno-gospodarczego, strategiczne cele rozwojowe powinny nas łączyć, nie dzielić. Państwo jest naszym Dobrem Wspólnym, a to jest najmocniejszy argument za tym, że naszą polską drogę do bogactwa możemy zbudować tylko razem. Mam nadzieję, że dzisiaj rozpoczynamy nowy rozdział w historii współpracy między przedsiębiorcami i administracją publiczną. Nowy rozdział, który pozwoli nam wszystkim przekonać się, że Polska jest miejscem, gdzie warto realizować swoje pasje, ambicje, talenty i spełniać marzenia.

Spis treści

Projekt ustawy – Prawo przedsiębiorców	7
Pakiet „Konstytucji Biznesu”	41
Podstawowe zasady Prawa przedsiębiorców	47
Opinie Przedsiębiorców i Ekspertów	62

Projekt ustawy – Prawo przedsiębiorców

Kierując się konstytucyjną zasadą wolności działalności gospodarczej, a także zasadami równości, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju,

uznając, że ochrona wolności działalności gospodarczej realizuje zasadę demokratycznego państwa prawnego, a wsparcie przedsiębiorczości przyczynia się do rozwoju gospodarki,

dążąc do zagwarantowania praw przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą z poszanowaniem dobrych obyczajów oraz uwzględniając potrzebę zapewnienia ciągłego rozwoju działalności gospodarczej i ochrony konkurencji,

uchwala się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym prawa i obowiązki przedsiębiorców, oraz zadania organów władzy publicznej w tym zakresie.

Art. 2. Podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach. *[Zasada wolności działalności gospodarczej]*

Art. 3. Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana samodzielnie i w sposób ciągły.

Art. 4. 1. Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.

2. Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

3. Ustawa ma zastosowanie do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, na które organ władzy publicznej lub inny podmiot publiczny wywiera dominujący wpływ, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

4. Zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne określają odrębne przepisy.

Art. 5. 1. Nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną, która nie jest ujawniona w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i jej przychód z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015 r. poz. 2008, z późn. zm.). *[Działalność nierejestrowa]*

2. Osoba wskazana w ust. 1 ma prawo złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Art. 6. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego;
- 2) wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów;
- 3) wyrobu wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku gospodarczego, o których mowa w art. 17 ust.

3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrotie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2014 r. poz. 1104);

4) działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.).

Art. 7. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) mikroprzedsiębiorca – przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz

b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych 2 milionów euro;

2) mały przedsiębiorca – przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz

b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych 10 milionów euro;

3) średni przedsiębiorca – przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz

b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych 43 milionów euro;

4) organ – właściwy w sprawach podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej organ administracji publicznej, samorządu zawodowego oraz inny organ władzy publicznej;

Art. 8. Przedsiębiorca w ramach wykonywanej działalności gospodarczej może podejmować wszelkie działania, z wyjątkiem tych, których zakazują przepisy prawa. Przedsiębiorca może być zobowiązany do określonego działania tylko na podstawie przepisów prawa. *[Zasada „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone”]*

Art. 9. Przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów innych przedsiębiorców i konsumentów. *[Zasada uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów innych przedsiębiorców i konsumentów]*

Art. 10. 1. Organ kieruje się w swoich działaniach zasadą zaufania, zakładając, że przedsiębiorca działa uczciwie, zgodnie z prawem oraz z poszanowaniem dobrych obyczajów. *[Zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy]*

2. Jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w tym zakresie pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, organ rozstrzyga je na korzyść przedsiębiorcy. *[Zasada rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy]*

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) w postępowaniu uczestniczą podmioty o spornych interesach lub wynik postępowania ma bezpośredni wpływ na interesy osób trzecich;
- 2) przepisy odrębne wymagają od przedsiębiorcy wykazania określonych faktów;
- 3) wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego.

Art. 11. 1. Jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść przedsiębiorcy, chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ. *[Zasada przyjaznej interpretacji przepisów (in dubio pro libertate)]*

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się jeśli wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego.

Art. 12. 1. Organy dążą do zapewnienia wysokiej jakości obsługi przedsiębiorców.

2. Organy umożliwiają przedsiębiorcom ocenę jakości ich obsługi przez urzędy kierowane przez te organy oraz przez pracowników tych urzędów. *[Prawo do oceny jakości obsługi w urzędzie]*

Art. 13. 1. Organ prowadzi postępowanie w sposób budzący zaufanie przedsiębiorców do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania. *[Zasady pogłębiania zaufania, proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania]*

2. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, organ podejmuje jedynie takie działania, które są proporcjonalne do zamierzonego celu, konieczne do jego osiągnięcia i prowadzą do niego bezpośrednio.

Art. 14. Funkcjonariusze publiczni ponoszą odpowiedzialność za naruszenie prawa spowodowane ich zawinionym działaniem lub zaniechaniem, na zasadach określonych w odrębnych przepisach. *[Zasada odpowiedzialności urzędników za naruszenie prawa]*

Art. 15. Organy bez uzasadnionej przyczyny nie odstępują od utrwalonej praktyki rozstrzygnięcia spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym. *[Zasada pewności prawa]*

Art. 16. Organ administracji publicznej, w zakresie swojej właściwości, udziela przedsiębiorcy informacji o warunkach podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej. *[Zasada udzielania informacji]*

Art. 17. 1. W sprawach, których charakter na to pozwala, organy powinny dążyć do polubownego rozstrzygnięcia kwestii spornych oraz ustalania praw i obowiązków przedsiębiorców w należących do ich właściwości sprawach, w szczególności poprzez:

- 1) podejmowanie czynności skłaniających strony do zawarcia ugody;
- 2) podejmowanie czynności niezbędnych do przeprowadzenia mediacji. *[Zasada polubownego rozwiązywania kwestii spornych]*

2. Organy podejmują wszystkie uzasadnione na danym etapie postępowania czynności umożliwiające przeprowadzenie mediacji lub zawarcie ugody, w szczególności udzielają wyjaśnień o możliwościach i korzyściach polubownego załatwienia sprawy.

Art. 18. Jeżeli na tle przepisu ustawy odrębnej powstają wątpliwości interpretacyjne co do treści uprawnień przedsiębiorcy w zakresie uregulowanym w niniejszej ustawie, stosuje się zawsze odpowiedni przepis niniejszej ustawy, o ile jest on korzystniejszy dla przedsiębiorcy. *[Reguła interpretacyjna co do pierwszeństwa stosowania ustawy – Prawo przedsiębiorców]*

Art. 19. Zasady uregulowane w niniejszym rozdziale nie naruszają praw przysługujących innym stronom postępowania lub osobom trzecim.

Rozdział 2

Podjęcie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej

Art. 20. 1. Działalność gospodarczą można podjąć w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym.

2. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej jest rejestrem przedsiębiorców będących osobami fizycznymi.

3. Zasady wpisu do rejestrów przedsiębiorców określają odrębne przepisy.

4. Spółka kapitałowa w organizacji może podjąć działalność gospodarczą przed wpisem do rejestru przedsiębiorców.

Art. 21. Przedsiębiorca będący osobą fizyczną, który podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podejmuje ją ponownie po upływie co najmniej 60 miesięcy i nie wykonuje jej dla pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej, w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej, przez okres 6 miesięcy nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. *[Ulga na start]*

Art. 22. Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy w każdym przypadku, gdy:

- 1) stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
- 2) jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza równowartość 15 000 zł, przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji.

Art. 23. 1. Przedsiębiorca wpisany do rejestru przedsiębiorców jest obowiązany umieszczać w oświadczeniach, skierowanych w zakresie swojej działalności do oznaczonych osób i organów, numer identyfikacji podatkowej NIP oraz posługiwać się tym numerem w obrocie prawnym i gospodarczym.

2. Identyfikacja przedsiębiorcy w poszczególnych urzędowych rejestrach następuje na podstawie numeru identyfikacji podatkowej NIP.

3. Przy załatwianiu spraw organ może żądać od przedsiębiorcy dla celów identyfikacji podania wyłącznie firmy przedsiębiorcy oraz numeru identyfikacji podatkowej NIP.

4. Obowiązki, o których mowa w ust. 1–3, nie uchybiają obowiązkom określonym w przepisach odrębnych.

Art. 24. Przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres nie krótszy niż 30 dni, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 25. 1. Z chwilą wykreślenia z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej przedsiębiorca będący osobą fizyczną nie może wykonywać działalności gospodarczej.

2. Śmierć przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną nie stanowi przyczyny zakończenia prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów działalność ta jest kontynuowana przez następców prawnych lub inne podmioty.

Rozdział 3

Załatwianie spraw z zakresu działalności gospodarczej

Art. 26. Organy powinny działać w sprawie przedsiębiorcy wnikliwie i szybko, postępując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. *[Zasada szybkości działania]*

Art. 27. W toku postępowania organy współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes przedsiębiorców oraz sprawność postępowania, przy pomocy środków adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy. *[Zasada współdziałania organów]*

Art. 28. Organ nie może żądać ani uzależniać swojego rozstrzygnięcia od przedłożenia dokumentów w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadczonego tłumaczenia, chyba że obowiązek taki wynika z przepisów prawa.

Art. 29. 1. Jeśli przepis szczególny nie wymaga formy pisemnej, organ za zgodą przedsiębiorcy może dokonywać czynności ustnie, telefonicznie lub za pomocą innych środków łączności, utrwalając w aktach zgodę przedsiębiorcy i treść dokonanej czynności.

2. Jeśli wymagana jest forma pisemna, na wniosek lub za zgodą przedsiębiorcy, organ doręcza pismo za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2013 r. poz. 1422 oraz z 2015 r. poz. 1844), na podany przez przedsiębiorcę adres elektroniczny.

Art. 30. Organ, wyznaczając przedsiębiorcy termin na dokonanie określonej czynności, uwzględnia czas niezbędny do jej wykonania, ważny interes publiczny oraz słuszny interes tego przedsiębiorcy.

Art. 31. Organ nie może odmówić przyjęcia pism i wniosków niekompletnych. Organ nie może żądać jakichkolwiek dokumentów lub ujawnienia danych, których konieczność przedstawienia, złożenia lub ujawnienia nie wynika wprost z przepisu prawa lub danych, które są w posiadaniu organu lub do których ma dostęp.

Art. 32. 1. Organ, przyjmując wniosek, niezwłocznie potwierdza jego przyjęcie.

2. Potwierdzenie zawiera:

- 1) wskazanie daty wpływu oraz terminu na rozpatrzenie wniosku;
- 2) dane kontaktowe organu.

Art. 33. Minister właściwy do spraw gospodarki prowadzi przy użyciu systemu teleinformatycznego Punkt Informacji dla Przedsiębiorcy, który umożliwia w szczególności załatwianie spraw związanych z podejmowaniem, wykonywaniem i zakończeniem działalności gospodarczej oraz dostęp do informacji w tych sprawach. Szczegółowy zakres zadań oraz zasad funkcjonowania Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy określają odrębne przepisy. [*Punkt Informacji dla Przedsiębiorcy*]

Art. 34. 1. Właściwi ministrowie oraz organy upoważnione ustawowo do opracowywania i przedkładania Radzie Ministrów projektów aktów prawnych dążą do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów prawa z zakresu działalności gospodarczej, w szczególności wydając z urzędu lub na wniosek Rzecznika Przedsiębiorców ogólne wyjaśnienia przepisów w zakresie działalności gospodarczej, dotyczące praktycznego stosowania tych przepisów (objaśnienia prawne), przy uwzględnieniu orzecznictwa sądów, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. [*Objaśnienia prawne*]

2. Podmioty wskazane w ust. 1 mogą z urzędu zmienić wydane objaśnienia prawne jeżeli stwierdzą ich nieprawidłowość, uwzględniając w szczególności orzecznictwo sądów, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

3. Objasnienia prawne są zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego właściwego ministra lub podmiotu wskazanego w ust. 1 pod nazwą „objaśnienia prawne”, wraz z oznaczeniem daty ich zamieszczenia.

Art. 35. 1. Przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu administracji publicznej lub do państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę innej niż podatki daniny lub opłaty publicznej, w tym składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w odniesieniu do działalności gospodarczej prowadzonej przez niego indywidualnie lub w ramach umowy spółki cywilnej (interpretacja indywidualna).

2. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć stanu faktycznego zaistniałego lub przewidywanego.

3. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej jest obowiązany przedstawić stan faktyczny oraz własne stanowisko w sprawie.

4. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej zawiera również:

- 1) firmę przedsiębiorcy;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) adres do korespondencji, w przypadku gdy jest on inny niż adres siedziby albo adres zamieszkania przedsiębiorcy.

5. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku stanu faktycznego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia.

6. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

7. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej niespełniający wymogów określonych w ust. 3, 4 i 6 pozostawia się bez rozpatrzenia. W sprawie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia wydaje się postanowienie, na które służy zażalenie.

8. W przypadku wystąpienia w jednym wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej odrębnych stanów faktycznych pobiera się opłatę od każdego przedstawionego we wniosku odrębnego stanu faktycznego.

9. Opłata za wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej stanowi odpowiednio dochód budżetu państwa, Narodowego Funduszu Zdrowia albo jednostki samorządu terytorialnego.

10. Opłata za wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega zwrotowi wyłącznie w przypadku:

- 1) wycofania wniosku – w całości;
- 2) wycofania części wniosku w odniesieniu do przedstawionego w nim odrębnego stanu faktycznego – w odpowiedniej części;
- 3) uiszczenia jej w kwocie wyższej od należnej – w odpowiedniej części.

11. Zwrot nienależnej opłaty następuje nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie wydania interpretacji.

12. Interpretację indywidualną wydaje się bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez organ lub państwową jednostkę organizacyjną kompletnego i opłaconego wniosku. W razie niewydania interpretacji indywidualnej w terminie uznaje się, że w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin wydania interpretacji indywidualnej, została wydana interpretacja indywidualna stwierdzająca prawidłowość stanowiska przedsiębiorcy przedstawionego we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej. Przepisy Rozdziału 8a Działu II ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się.

13. W przypadku doręczenia interpretacji indywidualnej za pomocą środków komunikacji elektronicznej interpretację indywidualną uważa się za wydaną z zachowaniem terminu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli zawiadomienie, o którym mowa w art. 46 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.), zostało przesłane przed upływem tego terminu.

14. Właściwy do wydania interpretacji indywidualnej organ lub państwowa jednostka organizacyjna przekazuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej, niezwłocznie, nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu wydania interpretacji indywidualnej, informacje o dacie wydania na jego wniosek interpretacji indywidualnej oraz o zawartej w niej ocenie jego stanowiska.

15. Organ administracji publicznej lub państwowa jednostka organizacyjna niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, na swoich stronach podmiotowych, interpretacje indywidualne, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji. W przypadku uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności interpretacji, organ niezwłocznie usuwa interpretację z Biuletynu Informacji Publicznej z zamieszczeniem adnotacji o przyczynie usunięcia.

Art. 36. 1. Interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, jednakże przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku zastosowania się przedsiębiorcy do objaśnień prawnych lub utrwalonej praktyki interpretacyjnej właściwego organu administracji publicznej lub państwowej jednostki organizacyjnej.

3. Przez utrwaloną praktykę interpretacyjną, o której mowa w ust. 2, rozumie się wyjaśnienia co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej oraz składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, dominujące w wydawanych w takich samych stanach faktycznych oraz takim samym stanie prawnym – w trakcie danego okresu rozliczeniowego oraz w okresie 12 miesięcy przed rozpoczęciem okresu rozliczeniowego interpretacjach indywidualnych.

4. W przypadku gdy do okresu rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 2, oraz okresu 12 miesięcy przed rozpoczęciem tego okresu rozliczeniowego, zastosowanie mają wydane w odniesieniu do takiego samego zagadnienia objaśnienia prawne, wydane w ta-

kim samym stanie prawnym przed rozpoczęciem lub w trakcie okresu rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 3, poczynwszy od dnia zamieszczenia takich objaśnień prawnych zgodnie z art. 34 ust. 3, przez utrwaloną praktykę interpretacyjną, o której mowa w ust. 2, należy rozumieć wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej oraz składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, wynikające z tych objaśnień prawnych.

5. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku zastosowania się przez przedsiębiorcę nie będącego osobą fizyczną do interpretacji indywidualnej wydanej przed jego powstaniem na wniosek osób planujących jego utworzenie.

6. Zasady i tryb udzielania interpretacji przepisów prawa podatkowego oraz objaśnień prawa podatkowego reguluje ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Rozdział 4

Reglamentacja działalności gospodarczej

Art. 37. 1. Wykonywanie działalności gospodarczej w dziedzinach mających szczególne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo państwa lub obywateli albo inny ważny interes publiczny wymaga uzyskania koncesji tylko wówczas, gdy działalność ta nie może być wykonywana jako wolna lub po uzyskaniu zezwolenia albo wpisu do rejestru działalności regulowanej.

2. Udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana i cofnięcie koncesji albo ograniczenie jej zakresu w stosunku do wniosku o udzielenie koncesji następuje w drodze decyzji administracyjnej ministra właściwego ze względu na przedmiot działalności gospodarczej wymagającej uzyskania koncesji.

3. Szczegółowy zakres i warunki wykonywania działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu, w szczególności zasady udzielania, odmowy udzielenia, zmiany, cofnięcia albo ograniczenia zakresu koncesji, określają odrębne przepisy.

Art. 38. Organ koncesyjny zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej szczegółową informację o wszelkich warunkach uzyskania koncesji.

Art. 39. Organ koncesyjny może odmówić udzielenia koncesji albo ograniczyć jej zakres w stosunku do wniosku o udzielenie koncesji, w szczególności:

- 1) w przypadku nie spełnienia warunków udzielenia koncesji;
- 2) ze względu na zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa;
- 3) ze względu na inny ważny interes publiczny;

4) jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozprawy albo przetargu udzielono koncesji innemu przedsiębiorcy lub przedsiębiorcom.

Art. 40. 1. Uzyskania zezwolenia wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie określonym w odrębnych przepisach.

2. Organy zezwalające oraz warunki wykonywania działalności objętej zezwoleniem, w szczególności tryb wydawania, odmowy wydania i cofnięcia zezwolenia, określają odrębne przepisy, o ile niniejsza ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 41. 1. Organ zezwalający wydaje zezwolenie na wykonywanie działalności gospodarczej po stwierdzeniu, że przedsiębiorca spełnia wymagane prawem warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie objętym obowiązkiem uzyskania zezwolenia.

2. Jeżeli przepis ustawy odrębnej przewiduje możliwość odmowy wydania zezwolenia pomimo spełniania przez przedsiębiorcę wszystkich wymaganych w tej ustawie warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie objętym obowiązkiem uzyskania zezwolenia lub istnieje wątpliwość co do zakresu kompetencji organu zezwalającego w przypadku ubiegania się przez przedsiębiorcę o uzyskanie zezwolenia, stosuje się zawsze regułę określoną w ust. 1.

3. Jeżeli przepis szczególny nie przewiduje wydania zezwolenia w trybie milczącego załatwienia sprawy, do wydania takiego zezwolenia stosuje się przepisy Rozdziału 8a Działu II ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 42. 1. Jeżeli przepis odrębnej ustawy stanowi, że dany rodzaj działalności jest działalnością regulowaną, przedsiębiorca może wykonywać tę działalność, jeśli spełnia warunki określone przepisami tej odrębnej ustawy i po uzyskaniu wpisu do właściwego rejestru działalności regulowanej.

2. Organ prowadzący, na podstawie przepisów regulujących daną działalność gospodarczą, rejestr działalności regulowanej dokonuje wpisu na wniosek przedsiębiorcy, po złożeniu przez przedsiębiorcę, do organu prowadzącego rejestr działalności regulowanej lub do urzędu gminy, oświadczenia o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania tej działalności.

3. Odrębne przepisy określają w szczególności: warunki wykonywania działalności regulowanej oraz tryb uzyskiwania wpisu do rejestru działalności regulowanej, odmowy wpisu do rejestru i wykreślenia z rejestru.

4. Rejestry działalności regulowanej są jawne. Organy, które prowadzą te rejestry zamieszczają je w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej.

5. Wpis, o którym mowa w ust. 1, jest dokonywany na wniosek przedsiębiorcy po złożeniu przez niego oświadczenia o spełnianiu warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej.

Art. 43. Punkt Informacji dla Przedsiębiorcy udostępnia listę rodzajów działalności gospodarczej wymagających uzyskania koncesji, zezwolenia albo wpisu do rejestru działalności regulowanej, wraz ze wskazaniem odpowiednich aktów prawnych.

Rozdział 5

Ograniczenia kontroli wykonywania działalności gospodarczej

Art. 44. 1. Kontrola działalności gospodarczej przedsiębiorców przeprowadzana jest na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

2. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy ustaw szczególnych.

3. Zakres przedmiotowy kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy oraz organy upoważnione do jej przeprowadzenia określają odrębne przepisy.

Art. 45. 1. Przedsiębiorcy, który poniósł szkodę na skutek przeprowadzenia czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, przysługuje odszkodowanie.

2. Dochodzenie roszczenia, o którym mowa w ust. 1, następuje na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

3. Dowody przeprowadzone w toku kontroli przez organ kontroli z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, jeżeli miały istotny wpływ na wyniki kontroli, nie mogą stanowić dowodu w żadnym postępowaniu administracyjnym, podatkowym, karnym lub karno-skarbowym dotyczącym kontrolowanego przedsiębiorcy.

Art. 46. 1. Kontrole planuje się i przeprowadza po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe. Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nadrzędny.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do kontroli:

1) w przypadku, gdy organ kontroli poweźmie uzasadnione podejrzenie:

a) zagrożenia życia lub zdrowia,

- b) popełnienia przestępstwa lub wykroczenia,
 - c) popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego,
 - d) innego naruszenia prawnego zakazu lub niedopełnienia prawnego obowiązku
 - w wyniku wykonywania tej działalności;
- 2) wobec działalności przedsiębiorców w zakresie objętym nadzorem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 174, 615, 888 i 996);
- 3) gdy jest ona niezbędna do przeprowadzenia postępowania w celu sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych organu lub wykonania decyzji nakazujących usunięcie naruszeń prawa, w związku z przeprowadzoną kontrolą.
3. Organ kontroli zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej ogólny schemat tych procedur kontroli, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Art. 47. 1. Organy kontroli zawiadamiają przedsiębiorcę o zamiarze wszczęcia kontroli.

2. Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia.
3. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli zawiera:
- 1) oznaczenie organu;
 - 2) datę i miejsce wystawienia;
 - 3) oznaczenie przedsiębiorcy;
 - 4) wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli;
 - 5) podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia.
4. Na wniosek przedsiębiorcy kontrola może być wszczęta przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.
5. Czynności kontrolne związane z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin, w tym pojazdów, lub dokonywaniem pomiarów mogą być przeprowadzane przed upływem terminu 7 dni, o którym mowa w ust. 2.

6. Czynności związane z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin nie mogą przekraczać jednego dnia roboczego, natomiast czynności związane z dokonywaniem pomiarów nie mogą przekraczać kolejnych 24 godzin liczonych od chwili rozpoczęcia tych czynności.

7. Oględziny nie mogą dotyczyć treści dokumentów.

8. Z czynności związanych z pobieraniem próbek lub dokonywaniem oględzin, w tym pojazdów lub dokonywaniem pomiarów sporządza się protokół.

9. W przypadku podejmowania czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 5, zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli może być doręczone kontrolowanemu albo osobie przez niego upoważnionej, a w razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, zawiadomienie może być doręczone zarządzającemu w imieniu kontrolowanego zakładem lub inną wyodrębnioną częścią przedsiębiorstwa lub kierownikowi wyodrębnionej komórki organizacyjnej przedsiębiorstwa. Przepisy art. 48 ust. 1 i ust. 9 stosuje się odpowiednio.

10. Uzasadnienie przyczyny braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli umieszcza się w protokole kontroli.

11. Zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się, w przypadku gdy:

- 1) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;
- 2) kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1728);
- 3) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184);
- 4) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania naruszeniu zakazów, o których mowa w art. 44b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28 i 875);
- 5) kontrola jest prowadzona na podstawie art. 23c lub art. 23r ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.);
- 6) kontrola jest przeprowadzana na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 686, z późn. zm.) w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych emitowanych z instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej lub radiolokacyjnej;

- 7) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska naturalnego;
- 8) przedsiębiorca nie ma adresu zamieszkania lub adresu siedziby lub doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione;
- 9) kontrola dotyczy przypadków określonych w art. 282c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Art. 48. 1. Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez pracowników organów kontroli po okazaniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania takich czynności oraz po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, chyba że przepisy szczególne przewidują możliwość podjęcia kontroli po okazaniu legitymacji. W takim przypadku upoważnienie doręcza się przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej w terminie określonym w tych przepisach, lecz nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli.

2. Podjęcie czynności kontrolnych po okazaniu legitymacji służbowej, na podstawie przepisów szczególnych, może dotyczyć jedynie przypadków, gdy czynności kontrolne są niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia, a także gdy przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska naturalnego.

3. Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez osoby niebędące pracownikami organu kontroli, jeżeli przepisy odrębnych ustaw tak stanowią.

4. Do pracowników organu kontroli oraz osób, o których mowa w ust. 3, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego dotyczące wyłączenia pracownika, chyba że przepisy odrębnych ustaw stanowią inaczej.

5. Zmiana osób upoważnionych do wykonania kontroli, zakresu przedmiotowego kontroli oraz miejsca wykonywania czynności kontrolnych wymaga każdorazowo wydania odrębnego upoważnienia. Zmiany te nie mogą prowadzić do wydłużenia przewidywanego wcześniej terminu zakończenia kontroli.

6. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko pracownika organu kontroli uprawnionego do wykonania kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;

- 5) oznaczenie przedsiębiorcy objętego kontrolą;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy.

7. Dokument, który nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 6, nie stanowi podstawy do przeprowadzenia kontroli.

8. Zakres kontroli nie może wykraczać poza zakres wskazany w upoważnieniu.

9. W razie nieobecności kontrolowanego przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej, czynności kontrolne mogą być wszczęte po okazaniu legitymacji służbowej pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.), lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę.

Art. 49. W przypadku wszczęcia czynności kontrolnych po okazaniu legitymacji służbowej, przed podjęciem pierwszej czynności kontrolnej, osoba podejmująca kontrolę ma obowiązek poinformować kontrolowanego przedsiębiorcę lub osobę, wobec której podjęto czynności kontrolne, o jego prawach i obowiązkach w trakcie kontroli.

Art. 50. 1. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej.

2. Kontrolowany jest obowiązany do pisemnego wskazania osoby upoważnionej do reprezentowania go w trakcie kontroli, w szczególności w czasie jego nieobecności.

3. Do czasu trwania kontroli, o którym mowa w art. 54 ust. 1, nie wlicza się czasu nieobecności kontrolowanego przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej, jeżeli stanowi to przeszkodę w przeprowadzeniu czynności kontrolnych.

4. W razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej albo niewykonania przez kontrolowanego obowiązku, o którym mowa w ust. 2, czynności kontrolne mogą być wykonywane w obecności innego pracownika kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę.

Art. 51. 1. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie kontrolowanego, miejscu wykonywania działalności gospodarczej oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez kontrolowanego.

2. Za zgodą lub na wniosek kontrolowanego, kontrolę przeprowadza się w innym miejscu przechowywania dokumentacji, w tym ksiąg podatkowych.

3. Kontrola lub poszczególne czynności kontrolne, za zgodą kontrolowanego, mogą być przeprowadzane również w siedzibie organu kontroli, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

4. Dokumenty oraz informacje zebrane w toku czynności wykonywanych przez organ kontroli z naruszeniem przepisów ust. 2–3 nie stanowią dowodu w postępowaniu kontrolnym.

Art. 52. Czynności kontrolne powinny być przeprowadzane w sposób sprawny i możliwie niezakłócający funkcjonowania kontrolowanego przedsiębiorcy. W przypadku gdy przedsiębiorca wskaże na piśmie, że przeprowadzane czynności zakłócają w sposób istotny działalność gospodarczą przedsiębiorcy, konieczność podjęcia takich czynności powinna być uzasadniona w protokole kontroli.

Art. 53. 1. Nie można równocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy. Nie dotyczy to sytuacji, gdy:

- 1) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;
- 2) przedsiębiorca wyraził zgodę na równoczesne podjęcie i prowadzenie więcej niż jednej kontroli;
- 3) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 4) kontrola jest prowadzona na podstawie art. 23c lub art. 23r ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 5) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska naturalnego;
- 6) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług przed dokonaniem tego zwrotu;
- 7) przeprowadzenie kontroli jest realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej o ochronie konkurencji lub przepisów prawa Unii Europejskiej w zakresie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej;

8) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług na podstawie przepisów o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym;

9) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług na podstawie przepisów o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków poniesionych w związku z budową pierwszego własnego mieszkania;

10) prowadzona kontrola jest kontrolą amerykańskich rachunków raportowanych uregulowaną w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. 1712).

2. Jeżeli przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą w więcej niż jednym zakładzie lub innej wyodrębnionej części swojego przedsiębiorstwa, zasada określona w ust. 1 zdanie pierwsze odnosi się do zakładu lub części przedsiębiorstwa, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W zakładzie lub części przedsiębiorstwa, w której przeprowadzana jest kontrola, dopuszczalne jest równoczesne przeprowadzenie czynności kontrolnych niezbędnych do zakończenia innej kontroli u tego przedsiębiorcy.

4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do kontroli działalności gospodarczej mikro- oraz małych przedsiębiorców.

5. Jeżeli działalność gospodarcza przedsiębiorcy jest już objęta kontrolą innego organu, organ kontroli odstąpi od podjęcia czynności kontrolnych oraz może ustalić z przedsiębiorcą inny termin przeprowadzenia kontroli.

Art. 54. 1. Czas trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym nie może przekraczać:

- 1) w odniesieniu do mikroprzedsiębiorców – 12 dni roboczych;
- 2) w odniesieniu do małych przedsiębiorców – 18 dni roboczych;
- 3) w odniesieniu do średnich przedsiębiorców – 24 dni roboczych;
- 4) w odniesieniu do pozostałych przedsiębiorców – 48 dni roboczych.

2. Ograniczeń czasu kontroli nie stosuje się, w przypadkach gdy:

- 1) przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;

- 2) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
 - 3) kontrola jest prowadzona na podstawie art. 23c lub art. 23r ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
 - 4) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska naturalnego;
 - 5) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług przed dokonaniem tego zwrotu;
 - 6) przeprowadzenie kontroli jest realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej o ochronie konkurencji lub przepisów prawa Unii Europejskiej w zakresie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej;
 - 7) kontrola dotyczy podmiotów, którym na mocy odrębnych przepisów właściwy organ wydał decyzję o uznaniu prawidłowości wyboru i stosowania metody ustalania ceny transakcyjnej między podmiotami powiązаныmi – w zakresie związanym z wykonaniem tej decyzji;
 - 8) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług na podstawie przepisów o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym;
 - 9) kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług na podstawie przepisów o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków poniesionych w związku z budową pierwszego własnego mieszkania;
 - 10) kontrola jest kontrolą amerykańskich rachunków raportowanych uregulowaną w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA.
3. Przedłużenie czasu trwania kontroli jest możliwe jedynie z przyczyn niezależnych od organu kontroli i wymaga uzasadnienia na piśmie. Uzasadnienie doręcza się przedsiębiorcy. Przedłużenie czasu trwania kontroli nie może naruszać terminów, o których mowa w ust. 1.
4. Przedłużenie czasu trwania kontroli możliwe jest także, jeżeli w toku kontroli zostanie ujawnione zaniżenie zobowiązania podatkowego w wysokości przekraczającej równowartość 10% kwoty zadeklarowanego zobowiązania podatkowego, jednak nie niższej niż 500 złotych, lub zawyżenie straty w wysokości przekraczającej równowartość 50% kwoty zadeklarowanej straty, jednak nie niższej niż 2500 złotych, albo w przypadku ujawnienia faktu niezłożenia deklaracji pomimo takiego obowiązku.

5. Organ kontroli zawiadamia kontrolowanego o ujawnionych okolicznościach, o których mowa w ust. 4, jednocześnie wskazując zgromadzony w tym zakresie materiał dowodowy. Uzasadnienie przedłużenia czasu trwania kontroli doręcza się przedsiębiorcy.

6. Czas trwania kontroli, o której mowa w ust. 4, nie może spowodować przekroczenia odpowiednio dwukrotności czasu określonego w ust. 1.

7. Jeżeli wyniki kontroli wykazały rażące naruszenie przepisów prawa przez przedsiębiorcę, można przeprowadzić powtórny kontrolę w tym samym zakresie przedmiotowym w danym roku kalendarzowym, a czas jej trwania nie może przekraczać 7 dni. Czasu trwania powtórnej kontroli nie wlicza się do czasu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 55. 1. Organ kontroli może, po pisemnym zawiadomieniu przedsiębiorcy, przerwać kontrolę na czas niezbędny do przeprowadzenia badań próbki produktu lub próbki kontrolnej, jeżeli jedyną czynnością kontrolną po otrzymaniu wyniku badania próbki będzie sporządzenie protokołu kontroli. Czasu przerwy nie wlicza się do czasu, o którym mowa w art. 54 ust. 1, o ile podczas przerwy przedsiębiorca miał możliwość wykonywania działalności gospodarczej oraz miał nieograniczony dostęp do prowadzonej przez siebie dokumentacji i posiadanych rzeczy, z wyjątkiem zabezpieczonej w celu kontroli próbki.

2. W przypadku określonym w ust. 1, doręczenie przedsiębiorcy protokołu kontroli nie wymaga ponownego wszczęcia kontroli, a dnia, w którym doręczono przedsiębiorcy protokół kontroli, nie wlicza się do czasu trwania kontroli. Dopuszcza się doręczenie protokołu kontroli w trakcie trwania kontroli innego organu.

3. Uzasadnienie czasu trwania przerwy doręcza się przedsiębiorcy.

4. Przerwa, o której mowa w ust. 1, nie stanowi przeszkody do przeprowadzenia w czasie jej trwania kontroli przez inny organ kontroli.

Art. 56. 1. Ustalenia kontroli dokonuje się w protokole kontroli.

2. Zakres informacji ujętych w protokole określają odrębne przepisy.

Art. 57. 1. Organ kontroli nie przeprowadza kontroli, w przypadku gdy ma ona dotyczyć przedmiotu kontroli objętego uprzednio zakończoną kontrolą przeprowadzoną przez ten sam organ.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy:

- 1) kontrola ma dotyczyć okresu nieobjętego uprzednio zakończoną kontrolą;
- 2) ponowna kontrola ma na celu przeciwdziałanie zagrożeniu życia lub zdrowia;
- 3) ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności, stwierdzenia wygaśnięcia, uchylecia lub zmiany decyzji ostatecznej lub wznowienia postępowania w sprawie zakończonej decyzją ostateczną;

4) ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania w związku z uchyleciem lub stwierdzeniem nieważności decyzji przez sąd administracyjny;

5) ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania w celu sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych organu lub wykonania decyzji lub postanowień nakazujących usunięcie naruszeń prawa, w związku z przeprowadzoną kontrolą;

6) ponowna kontrola jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania związanego ze złożeniem korekty rozliczenia objętego uprzednio zakończoną kontrolą;

7) organ kontroli poweźmie uzasadnione podejrzenie, że uprzednio zakończona kontrola została przeprowadzona z naruszeniem prawa mającym wpływ na wynik kontroli lub dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe lub protokół kontroli został sporządzony w wyniku przestępstwa;

8) po sporządzeniu protokołu kontroli z poprzedniej kontroli wyszły na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody nieznanne organowi administracji lub państwowej jednostce organizacyjnej w chwili przeprowadzenia kontroli, w tym wskazujące na wystąpienie nadużycia prawa, o którym mowa w art. 14na pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa;

9) przedsiębiorca prowadzi działalność w zakresie objętym nadzorem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Art. 58. 1. Przedsiębiorca może wnieść sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania przez organy kontroli czynności z naruszeniem przepisów art. 47–49, art. 50 ust. 1 i 2, art. 53 ust. 1 oraz art. 54 ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem art. 59.

2. Sprzeciw przedsiębiorca wnosi na piśmie do organu podejmującego i wykonującego kontrolę. O wniesieniu sprzeciwu przedsiębiorca zawiadamia na piśmie kontrolującego.

3. Sprzeciw wnosi się w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli przez organ kontroli. Przedsiębiorca musi uzasadnić wniesienie sprzeciwu.

4. W przypadku gdy naruszenie przepisu art. 54 ust. 1 wystąpiło w trakcie prowadzonej kontroli, bieg terminu, o którym mowa w ust. 3, rozpoczyna się w dniu, w którym nastąpiło przekroczenie limitu czasu trwania kontroli.

5. Wniesienie sprzeciwu powoduje wstrzymanie czynności kontrolnych przez organ kontroli, którego sprzeciw dotyczy, z chwilą doręczenia kontrolującemu zawiadomienia o wniesieniu sprzeciwu do czasu rozpatrzenia sprzeciwu, a w przypadku wniesienia zażalenia do czasu jego rozpatrzenia.

6. Wniesienie sprzeciwu powoduje wstrzymanie biegu czasu trwania kontroli od dnia wniesienia sprzeciwu do dnia doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 9, albo do dnia, o którym mowa w ust. 12, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. W przypadku wniesienia przez przedsiębiorcę zażalenia, o którym mowa w ust. 10, wstrzymanie biegu czasu trwania kontroli następuje do dnia doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 10, albo do dnia, o którym mowa w ust. 13.

8. W przypadku wniesienia sprzeciwu organ kontroli może, w drodze postanowienia, dokonać zabezpieczenia dowodów mających związek z przedmiotem i zakresem kontroli, na czas rozpatrzenia sprzeciwu. Zabezpieczeniu podlegają dokumenty, informacje, próbki wyrobów oraz inne nośniki informacji, jeżeli stanowią lub mogą stanowić dowód w toku kontroli.

9. Organ kontroli w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprzeciwu, rozpatruje sprzeciw oraz wydaje postanowienie o:

- 1) odstąpieniu od czynności kontrolnych;
- 2) kontynuowaniu czynności kontrolnych.

10. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 9, przedsiębiorcy przysługuje zażalenie w terminie 3 dni od dnia otrzymania postanowienia. Rozstrzygnięcie zażalenia następuje w drodze postanowienia, nie później niż w terminie 7 dni od dnia jego wniesienia.

11. W przypadku wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 9 pkt 2, organ kontroli może kontynuować czynności kontrolne od dnia, w którym postanowienie doręczono przedsiębiorcy, a w przypadku wniesienia zażalenia, od dnia doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 10.

12. Nierozpatrzenie sprzeciwu w terminie, o którym mowa w ust. 9, jest równoznaczne w skutkach z wydaniem przez organ właściwy postanowienia, o którym mowa w ust. 9 pkt 1.

13. Nierozpatrzenie zażalenia w terminie, o którym mowa w ust. 10, jest równoznaczne w skutkach z wydaniem przez organ właściwy postanowienia uznającego słuszność wniesionego zażalenia.

14. Postanowienie, o którym mowa w ust. 8, wygasa z mocy ustawy w dniu następującym po dniu doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 9, a w przypadku, o którym mowa w ust. 12, w dniu następującym po dniu upływu terminu do rozpatrzenia sprzeciwu, z zastrzeżeniem ust. 15.

15. W przypadku wniesienia przez przedsiębiorcę zażalenia na postanowienie, o którym mowa w ust. 8, wygasa w dniu następującym po dniu doręczenia przedsiębiorcy postanowienia, o którym mowa w ust. 10, a w przypadku, o którym mowa w ust. 13, w dniu następującym po dniu upływu terminu do rozpatrzenia zażalenia.

16. W razie przewlekłości czynności kontrolnych, po wydaniu postanowienia w przedmiocie zażalenia, o którym mowa w ust. 10, przedsiębiorca może wnieść do sądu administracyjnego skargę na przewlekłe prowadzenie kontroli. Wniesienie skargi nie wstrzymuje czynności kontrolnych.

17. Do skargi, o której mowa w ust. 16, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, 846 i 996) dotyczące skargi na przewlekłe prowadzenie postępowania.

Art. 59. Wniesienie sprzeciwu nie jest dopuszczalne, gdy organ przeprowadza kontrolę, powołując się na przepisy art. 47 ust. 2 pkt 2, art. 50 ust. 2 pkt 2, art. 53 ust. 1 pkt 2, art. 54 ust. 2 pkt 2 i art. 62.

Art. 60. 1. W razie powzięcia wiadomości o wykonywaniu działalności gospodarczej niezgodnie z przepisami ustawy, a także w razie stwierdzenia: zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności, wójt, burmistrz lub prezydent miasta niezwłocznie zawiadamia właściwe organy administracji publicznej.

2. Zawiadomione organy niezwłocznie powiadamiają wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o podjętych czynnościach.

3. W przypadku braku możliwości zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może nakazać, w drodze decyzji, wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej na czas niezbędny, nie dłuższy niż 3 dni.

4. Decyzji nakazującej wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej w razie stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 61. Przepisów art. 53 i art. 54 nie stosuje się:

1) wobec działalności przedsiębiorców w zakresie objętym:

- a) nadzorem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym,
- b) nadzorem sanitarnym na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263, z późn. zm.) i ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.), w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa żywności;

2) w odniesieniu do kontroli świadczeniodawców dokonywanej przez podmiot zobowiązany do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych na

podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581);

3) do próby technicznej, o której mowa w art. 29d ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1695 oraz z 2016 r. poz. 266, 352, 1052 i 1165).

Art. 62. Przepisów art. 47, 48, 50, 51, 53 i 54 nie stosuje się wobec działalności gospodarczej przedsiębiorców w zakresie objętym:

1) szczególnym nadzorem podatkowym, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1404, z późn. zm.);

2) nadzorem weterynaryjnym, na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856 oraz z 2014 r. poz. 1794), ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.), ustawy z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1424 i 1662), ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2004 r. Nr 16, poz. 145, z późn. zm.), ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744, z późn. zm.), ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539), ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1577), ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2014 r. poz. 398) oraz ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. poz. 266);

3) kontrolą związaną z obejmowaniem towarów procedurą celną i powrotnym wywozem dokonywaną w urzędzie celnym albo miejscu wyznaczonym lub uznanym przez organ celny, na podstawie przepisów celnych, albo graniczną kontrolą fitosanitarną dokonywaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 17, 50 i 1228);

4) kontrolą przemieszczających się środków transportu, osób z nich korzystających oraz towarów nimi przewożonych, na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej;

5) zakupem produktów lub usług sprawdzającym rzetelność usługi, na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 i 1101 oraz z 2015 r. poz. 277);

6) sprzedażą dokonywaną poza punktem stałej lokalizacji (sprzedaż obwoźna i obnośna na targowiskach w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 oraz z 2015 r. poz. 528)).

Art. 63. 1. Przepisów art. 47, art. 51, art. 53 i art. 54 nie stosuje się w odniesieniu do kontroli:

- 1) działalności leczniczej, prowadzonej przez organ prowadzący rejestr, wojewodę i podmiot tworzący w zakresie zadań określonych w przepisach o działalności leczniczej;
- 2) przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie poszukiwania, rozpoznawania lub wydobywania kopalin objętych własnością górnictwem lub podmiotu wykonującego w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu przez tego przedsiębiorcę czynności w ruchu zakładu górnictwa albo zakładu wykonującego roboty geologiczne, prowadzonej przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska lub organy nadzoru górnictwa;
- 3) działalności w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu oraz recyklingu i innych niż recykling procesów odzysku odpadów powstałych ze zużytego sprzętu dokonywanej przez Inspekcję Ochrony Środowiska, marszałka województwa oraz starostę w związku z kontrolą przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania zużytym sprzętem.

2. Do kontroli działalności leczniczej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw zdrowia nie stosuje się przepisów art. 47, art. 48, art. 51, art. 53 i art. 54.

Art. 64. 1. Przepisów art. 47, art. 53 ust. 1 i art. 54 ust. 1 nie stosuje się do kontroli wszczętej w toku postępowania prowadzonego w wyniku złożenia wniosku przez przedsiębiorcę we własnej sprawie, na podstawie przepisów odrębnych ustaw, bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa unijnego oraz kontroli prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 378).

2. Ilekroć w przepisach ustaw odrębnych oraz bezpośrednio stosowanych przepisach powszechnie obowiązującego prawa Unii Europejskiej używa się pojęć: zawiadomienie, wezwanie, zgłoszenie, których celem jest wszczęcie kontroli działalności gospodarczej przez właściwy organ kontroli, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 65. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do kontroli przedsiębiorcy w zakresie przestrzegania warunków bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej.

Rozdział 6

Stanowienie prawa

Art. 66. Rada Ministrów może przyjąć projekt ustawy określającej warunki podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli wykazano, że jej cele nie mogą zostać osiągnięte za pomocą innych środków.

Art. 67. 1. Opracowując projekt ustawy, Rada Ministrów dąży do ograniczenia obciążeń publicznoprawnych nakładanych tą ustawą, w tym w szczególności:

- 1) projektuje obciążenia publicznoprawne jedynie w stopniu koniecznym do osiągnięcia ich celów;
- 2) dąży do ograniczenia obowiązków informacyjnych, zwłaszcza gdy wymagane informacje przekazywane są przez adresata aktu organom władzy publicznej na mocy obowiązujących przepisów;
- 3) umożliwia realizację obowiązków informacyjnych w postaci elektronicznej;
- 4) implementując prawo Unii Europejskiej i prawo międzynarodowe unika nadmiernej regulowania dziedzin objętych implementowanymi przepisami.

2. Przepis ust. 1 i art. 68 stosuje się odpowiednio przy przygotowaniu stanowiska Rady Ministrów do pozarządowego projektu ustawy.

Art. 68. W przypadku stwierdzenia wpływu projektu ustawy na mikro-, małych i średnich przedsiębiorców Rada Ministrów opracowując projekt ustawy ogranicza obciążenia publicznoprawne wobec tych przedsiębiorców albo uzasadnia brak możliwości zastosowania takich ograniczeń. *[Test MŚP]*

Art. 69. 1. Przed opracowaniem rządowego projektu założeń projektu ustawy, projektu ustawy lub projektu rozporządzenia określających warunki podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej dokonuje się oceny przewidywanych skutków społecznych i gospodarczych projektu, stanowiącej wyodrębnioną część uzasadnienia projektu. *[Ocena skutków regulacji (OSR)]*

2. W OSR wykazuje się stopień zgodności proponowanych rozwiązań z przepisami niniejszej ustawy. *[Test zgodności z Prawem przedsiębiorców]*

Art. 70. 1. Właściwy minister lub organ upoważniony ustawowo do opracowywania i przedkładania Radzie Ministrów projektów aktów prawnych, z inicjatywy własnej albo na wniosek Rady Ministrów, organu przez nią upoważnionego lub Rzecznika Przedsiębiorców, przygotowuje ocenę funkcjonowania ustawy, o której mowa w art. 66 (OSR ex-post). *[Przegląd prawa]*

2. Projekt OSR ex-post może podlegać konsultacjom publicznym i uzgodnieniom międzyresortowym.

3. Właściwy minister lub organ upoważniony ustawowo do opracowywania i przedkładania Radzie Ministrów projektów aktów prawnych przedkłada OSR ex-post organowi, który wystąpił o jego przygotowanie.

4. Organ, który wystąpił o przygotowanie OSR-ex post, może zaakceptować OSR-ex post, zobowiązać właściwego ministra lub organ upoważniony ustawowo do opraco-

wywnia i przedkładania Radzie Ministrów projektów aktów prawnych do uzupełnienia OSR–ex post w oparciu o udzielone wytyczne lub wprowadzić poprawki do OSR–ex post.

Art. 71. 1. Organ przygotowujący rządowy projekt ustawy kieruje go do konsultacji publicznych w sposób umożliwiający każdemu zainteresowanemu wypowiedzenie się o tym projekcie.

2. Projektodawca określa termin konsultacji publicznych adekwatny do zakresu projektu ustawy i zapewniający możliwość dokonania jego oceny.

3. Uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem projektodawcy do nich są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

4. Jeżeli z uwagi na ważny interes publiczny sprawa wymaga niezwłocznego jej rozstrzygnięcia przez Radę Ministrów, Prezes Rady Ministrów może zadecydować o rezygnacji z konsultacji publicznych.

Art. 72. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasady pomiaru kosztów regulacyjnych ponoszonych przez adresatów projektów ustaw, kierując się koniecznością ograniczania obciążeń publicznoprawnych, zwłaszcza dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Rozdział 7

Komisja Wspólna Rządu i Przedsiębiorców, Rzecznik Przedsiębiorców i organizacje przedsiębiorców

Art. 73. Komisja Wspólna Rządu i Przedsiębiorców stanowi forum wypracowywania wspólnego stanowiska Rządu i przedsiębiorców.

Art. 74. Rzecznik Przedsiębiorców stoi na straży praw przedsiębiorców określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, niniejszej ustawie i innych przepisach prawa.

Art. 75. Zakres i sposób działania Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców oraz Rzecznika Przedsiębiorców określają odrębne przepisy.

Art. 76. 1. Wykonując swoje zadania, organy administracji publicznej współdziałają z organizacjami społecznymi wspierającymi rozwój przedsiębiorczości, zwanymi dalej „organizacjami”.

2. Organizacje mają prawo uczestnictwa w konsultacjach publicznych w toku procesu legislacyjnego.

3. Zbiorowe i indywidualne interesy przedsiębiorców są reprezentowane przez organizacje w postępowaniach administracyjnych, sądownoadministracyjnych i sądowych na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Art. 77. 1. Organ administracji publicznej może zlecić organizacjom wykonywanie zadań w sferze publicznej, jeżeli przepisy odrębne to przewidują.

2. Zlecenie zadań następuje w trybie otwartego konkursu ofert, na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 239, z późn. zm.).

3. Realizacja zadania publicznego może być zlecona wyłącznie organizacji, która posiada odpowiednie doświadczenie w dziedzinie, której dotyczy to zadanie, znajomość obowiązujących w tym zakresie regulacji oraz daje rękojmię należytego wykonywania tego zadania.

4. Organizacje, wykonując zlecone zadania, nie mogą podejmować działań ograniczających wolność podejmowania działalności gospodarczej lub godzących w uczciwą konkurencję.

Rozdział 8

Przepis końcowy

Art. 78. Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie z dnia ... 2017 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. ...).

Pakiet „Konstytucji Biznesu”

I. Ustawa – Prawo przedsiębiorców

A. Stosowanie prawa

1) ustalenie **podstawowych zasad prawnych** odnoszących się do przedsiębiorców:

- zasada wolności działalności gospodarczej
- zasada „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone”
- zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy
- zasada przyjaznej interpretacji przepisów (*in dubio pro libertate*)
- zasada odpowiedzialności urzędników za naruszenie prawa
- zasada rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy
- prawo do oceny jakości obsługi w urzędzie
- zasada pogłębiania zaufania, bezstronności i równego traktowania
- zasada proporcjonalności
- zasada pewności prawa
- zasada uczciwej konkurencji oraz poszanowania dobrych obyczajów i słusznym interesów innych przedsiębiorców konsumentów
- zasada udzielania informacji
- zasada współdziałania organów
- zasada szybkości działania
- zasada polubownego rozwiązywania kwestii spornych

2) **działalność nierejestrowa** – działalność na najmniejszą skalę (przychody miesięczne do 50% minimalnego wynagrodzenia) nie będzie uznawana za działalność gospodarczą – dotyczy zwłaszcza drobnego handlu, dorywczo świadczonych usług (np. sporadycznie udzielanych korepetycji) – **urzeczywistnienie zasady wolności działalności gospodarczej**

3) **prawo pisane językiem zrozumiałym dla obywatela** – w przypadkach skomplikowanych przepisów organy administracji będą wydawać napisane prostym, przystępnym językiem „**objaśnienia prawne**” – zastosowanie się przedsiębiorcy do takich objaśnień będzie chroniło go przed negatywnymi konsekwencjami

4) **ulga na start** – zwolnienie ze składek na ubezpieczenie społeczne dla początkujących przedsiębiorców przez pierwsze 6 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej – zachęta do podejmowania pierwszej działalności gospodarczej

5) **odformalizowanie komunikacji urząd – przedsiębiorca** – za zgodą lub na wniosek przedsiębiorcy, sprawy urzędowe (lub poszczególne czynności, np. wezwania do uzupełnienia braków formalnych) będą mogły być załatwiane przez telefon, e-mail lub za pomocą innych środków komunikacji

6) **likwidacja numeru REGON** – przedsiębiorca w kontaktach z urzędami będzie posługiwał się wyłącznie numerem NIP

7) nowe definicje pojęć „**przedsiębiorca**” oraz „**działalność gospodarcza**”

8) przedsiębiorca będzie mógł **oceniać jakość obsługi w urzędach oraz pracę urzędników**

9) **likwidacja zgód i licencji** jako odrębnych form reglamentacji działalności gospodarczej

10) wydawanie **zezwoleń w trybie „milczącej zgody”** – jeśli organ nie rozpatrzy wniosku o zezwolenie w określonym terminie, uznaje się zezwolenie za wydane

11) możliwość bezterminowego zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej

12) likwidacja obowiązku prowadzenia ksiąg kontroli

B. Tworzenie prawa

13) uregulowanie **podstawowych zasad tworzenia prawa regulującego warunki wykonywania działalności gospodarczej**:

- projektowanie nowego prawa tylko jeśli dane cele nie mogą być osiągnięte za pomocą innych środków
- przy tworzeniu nowego prawa obowiązek ograniczania obciążeń publicznoprawnych nakładanych na adresatów tego prawa

- obowiązek konsultacji projektu aktu prawnego, z zachowaniem zasad powszechności, przejrzystości, responsywności i przewidywalności

- obowiązek uprzedniej oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych projektu (tarcza deregulacyjna)

- zobowiązanie właściwych organów do przeprowadzania przeglądów prawa w ich zakresach kompetencji, w celu np. ograniczenia obciążeń dla przedsiębiorców

- obowiązek ograniczania obciążeń publicznych w stosunku małych i średnich przedsiębiorstw (test MŚP) lub wyjaśnienie o braku takich możliwości

- test zgodności z Prawem przedsiębiorców, który powinna przechodzić każda nowotworzona ustawa gospodarcza

C. Gwarancje instytucjonalne

14) utworzenie Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców

- stałe forum dyskusji i współpracy pomiędzy ministerstwami a przedstawicielami przedsiębiorców
- opiniowanie aktów prawnych istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej

15) utworzenie Rzecznika Przedsiębiorców

- organ interwencyjny w sprawach, gdzie mogą być naruszane prawa przedsiębiorców
- w przypadku skomplikowanych, niejednoznacznych przepisów prawa, na wniosek Rzecznika Przedsiębiorców urzędy będą zobowiązane do wydawania „objaśnień przepisów”
- **prawo do wstrzymania dowolnej kontroli**, jeśli zaistnieje poważne podejrzenie naruszenia prawa przez urzędników
- pomoc w organizacji mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji
- w swoich działaniach będzie w szczególności uwzględniał mikro-, małych i średnich przedsiębiorców
- możliwość opiniowania aktów prawnych dotyczących przedsiębiorców, taka opinia Rzecznika Przedsiębiorców do projektu ustawy będzie „towarzyszyła” projektowi na każdym etapie procesu legislacyjnego

II. Ustawy niezbędne do wdrożenia „Prawa przedsiębiorców”

- ustawa o Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców oraz Rzeczniku Przedsiębiorców
- ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz o Punkcie Informacji dla Przedsiębiorców
- ustawa o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym – kompleksowo regulująca zasady uczestnictwa podmiotów zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium RP, w tym integrująca dotychczasową ustawę o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

III. Ustawa o uproszczeniach podatkowych dla przedsiębiorców

- pakiet zmian znoszących bariery regulacyjne i zbędne wymogi biurowe w obszarze prawa podatkowego i rachunkowości

IV. Ustawa o uproszczeniu procedur wydatkowania funduszy UE

- uproszczenie i przyspieszenie procedur związanych z wydatkowaniem środków europejskich

V. Ustawa o uproszczeniach w prawie gospodarczym

- zniesienie barier regulacyjnych i zbędnych wymogów biurowych w poszczególnych obszarach prawa związanych z wykonywaniem działalności gospodarczej – II transza działań uproszczeniowych zainicjowanych pakietem „100 zmian dla firm”

VI. Ustawa o deregulacji działalności gospodarczej

- poszerzenie sfery wolności działalności gospodarczej poprzez:
 - zniesienie wybranych zezwoleń i wymogów wpisu do rejestru działalności regulowanej
 - ograniczenie wymogów dla wybranych koncesji, zezwoleń i wymogów wpisu do rejestru działalności regulowanej

VII. Ustawa o elektronizacji gospodarki

- zmiany pozwalające na zwiększenie obrotu bezgotówkowego oraz upowszechnienie elektronicznej formy komunikacji

VIII. Uchylenie ustawy z 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne

- uchylenie ww. ustawy jako anachronicznej i niepotrzebnie gmatwującej polski porządek prawny
- dodatkowo – oczyszczenie polskiego prawa z pozostałości PRL (odwołania w ustawach do „Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”)

IX. Zniesienie obowiązku postępowania się pieczęcią przez przedsiębiorcę

- kompleksowy przegląd rozporządzeń pod kątem wyeliminowania obowiązku postępowania się pieczęcią przez przedsiębiorcę

X. Podręcznik Liczenia Kosztów Regulacyjnych

- instrukcja dla twórców przepisów wskazująca jak rzetelnie liczyć koszty projektowanych regulacji

Podstawowe zasady Prawa przedsiębiorców

Ustawa – Prawo przedsiębiorców, jako centralny akt prawa gospodarczego, musi zawierać kanon podstawowych zasad, które urzeczywistniają wolność działalności gospodarczej i wyznaczają ogólne ramy jej prowadzenia. Zasady te wyrażone zostały w Rozdziale 1 Prawa przedsiębiorców.

Zasady ogólne Prawa przedsiębiorców to dyrektywy oddziałujące na całość relacji między administracją a przedsiębiorcami. Wyznaczają one **standard działań organów publicznych w sprawach przedsiębiorców**. Zamieszczenie tych zasad w pierwszych przepisach Prawa przedsiębiorców stanowi wyraźny sygnał dla organów, że muszą brać je pod uwagę przy rozstrzygnięciu wszystkich spraw przedsiębiorców. Zasady ogólne będą tym samym wpływały na sposób interpretacji i stosowania prawa – także zawartego w ustawach odrębnych.

Zasady ogólne są jednocześnie źródłem **realnych gwarancji dla przedsiębiorców**, które powinny znaleźć odbicie w codziennej praktyce działania administracji publicznej. Wynikają z nich konkretne **obowiązki organów**. Przedsiębiorcy będą zaś mogli powoływać się na zasady ogólne w ich sprawach przed organami.

Wyartykułowanie zasad ogólnych Prawa przedsiębiorców **zwiększy świadomość prawną** przedsiębiorców oraz pozwoli urzeczywistnić ich konstytucyjne prawa i wolności w relacjach z administracją. Zmniejszy to ryzyko pomijania naczelnych zasad prawa gospodarczego przy podejmowaniu przez administrację konkretnych rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach.

Wiele dalszych przepisów Prawa przedsiębiorców i odrębnych ustaw (w tym – Kodeksu postępowania administracyjnego) konkretyzuje powinności organów, wynikające z zasad ogólnych.

Do zasad ogólnych Prawa przedsiębiorców należą:

1. Zasada wolności działalności gospodarczej

Art. 2. *Podjęcie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach.*

Zasada ta stanowi źródło oraz podstawę wszystkich pozostałych gwarancji materialnych i proceduralnych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. Przewiduje, że każdy podmiot może na terytorium Polski podejmować, wykonywać i zakończyć działalność gospodarczą **w sposób wolny** i nieprzymuszony. Wolność działalności gospodarczej „na równych prawach” oznacza **zakaz dyskryminacji przedsiębiorców w zakresie przysługujących im uprawnień** – mogą oni liczyć, że prawo będzie dotyczyło ich wszystkich w takim samym stopniu i w taki sam sposób.

Zasada wolności działalności gospodarczej musi być rozumiana szeroko. To nie tylko możliwość prowadzenia działalności gospodarczej zgodnej z definicją zawartą w Prawie przedsiębiorców, ale także wolność w realizowaniu wszelkich form urzeczywistnienia przedsiębiorczości.

Konkretyzacją zasady wolności działalności gospodarczej jest wprowadzenie instytucji **działalności nierejestrowej**, która zakłada, że w przypadkach działalności na mniejszą skalę, z której miesięczne przychody nie przekraczają wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia, nie powstaje obowiązek rejestracji działalności. Gwarantuje to, że osoby prowadzące drobną działalność nie będą podlegały formalnościom rejestrowym i obowiązkowi zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu tej działalności, co zachęci je do aktywności i zwiększy szanse na rozwój biznesu na większą skalę.

Inną instytucją uregulowaną w Prawie przedsiębiorców, która powinna pozytywnie wpłynąć na przedsiębiorczość Polaków i podejmowanie przez nich działalności gospodarczej, jest tzw. **„ulga na start”**, która zakłada, że w okresie pierwszych 6 miesięcy przedsiębiorca rozpoczynający swój biznes może nie podlegać obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Tym samym, początkujący przedsiębiorcy nie będą obawiali się barier wchodzenia na rynek i zyskają poczucie, że realizacji pomysłu na biznes nie utrudniają rygorystyczne przepisy.

Zasada wolności działalności gospodarczej jest uzupełniana przez zasadę „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone”.

2. Zasada „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone”

Art. 8. *Przedsiębiorca w ramach wykonywanej działalności gospodarczej może podejmować wszelkie działania, z wyjątkiem tych, których zakazują przepisy prawa. Przedsiębiorca może być zobowiązany do określonego działania tylko na podstawie przepisów prawa.*

Zgodnie z zasadą, która wynika z art. 22 Konstytucji RP, w zakresie prawa publicznego, **przedsiębiorca jest uprawniony do podejmowania wszelkich działań, chyba że stoją one w wyraźnej sprzeczności z przepisami prawa**. W ramach prowadzonej działalności przedsiębiorca może zatem dokonać swobodnego wyboru metod i środków, za pomocą których chce realizować obrane cele biznesowe.

Zasada ta stanowi konkretyzację zasady wolności gospodarczej – dzięki niej, przedsiębiorca uzyskuje pewność, że o ile przepisy prawa nie nakładają na niego wyraźnych zakazów bądź ograniczeń, to nie poniesie negatywnych konsekwencji podejmowanych działań. Oznacza to, że na organach tworzących prawo spoczywa odpowiedzialność za jasne i precyzyjne regulacje, które wprowadzają ograniczenia w niektórych aspektach działalności gospodarczej, np. kwestie udzielania koncesji.

Na przedsiębiorcę nie mogą być również nakładane żadne inne obowiązki niż te, które wyraźnie wynikają z przepisów. Wyklucza to możliwość dowolności działań organów publicznych zajmujących się obsługą przedsiębiorców. Przedsiębiorca zyska dzięki tej zasadzie pewność, że przy prowadzeniu działalności gospodarczej nie będzie zaskakiwany nadmiernymi żądaniem czy oczekiwaniami ze strony administracji państwowej. Organy nie będą od przedsiębiorcy wymagały więcej niż mógł on to przewidywać po zapoznaniu się z właściwymi aktami prawnymi.

Gwarancje te są szczególnie ważne w zakresie m.in. kontroli działalności gospodarczej – przepisy muszą bowiem jasno wskazywać, w jakich przypadkach może ona być przeprowadzana oraz na jakich zasadach ma się odbywać. Dzięki temu, przedsiębiorca będzie wiedział, czego może się spodziewać w relacjach z organami administracji oraz zyska pewność, że jeśli nie naruszył jasných zakazów, to nie będzie musiał ponieść negatywnych konsekwencji ze strony organów publicznych.

3. Zasada uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszných interesów innych przedsiębiorców i konsumentów

Art. 9. Przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszných interesów innych przedsiębiorców i konsumentów.

Do urzeczywistnienia zasady wolności gospodarczej konieczne jest nie tylko sprawne załatwianie spraw przedsiębiorców przez organy administracji. Równie istotne są **właściwe relacje pomiędzy uczestnikami obrotu**. Prawo przedsiębiorców wyraża w związku z tym podstawowe zasady, jakimi kierować się powinni przedsiębiorcy w rynkowej rywalizacji o konsumentów i kontrahentów. Tworzą one **ramy oczekiwanego modelu zachowania przedsiębiorcy**, w urzeczywistnieniu którego przedsiębiorców powinna wspomagać administracja państwa. Dodatkowo, zasada ta kreuje dla organów administracji swoisty wzorzec oceny, według którego mogą oceniać postępowanie przedsiębiorcy.

4. Zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy

Art. 10. 1. Organ kieruje się w swoich działaniach zasadą zaufania, zakładając, że przedsiębiorca działa uczciwie, zgodnie z prawem oraz z poszanowaniem dobrych obyczajów.

Podstawę do budowania zaufania między przedsiębiorcami i organami publicznymi powinno stanowić **domniemanie, że przedsiębiorca prowadzi działalność zgodnie z prawem, w sposób uczciwy i z poszanowaniem dobrych obyczajów**.

Zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy oznacza, że organ administracji nie powinien z góry zakładać istnienia okoliczności, które mogą powodować negatywne dla przedsiębiorcy skutki ani wymagać dowodzenia przez przedsiębiorców swej uczciwości.

Zgodnie z omawianą zasadą, podejmowanie z urzędu czynności wobec przedsiębiorców powinno być obiektywnie uzasadnione. Przykładowo, w przypadku kontroli – powinna poprzedzać je analiza prawdopodobieństwa naruszenia prawa (o czym stanowi wprost art. 46 Prawa przedsiębiorców).

W toku postępowań organy nie powinny zaś domniemywać, że przedsiębiorca naruszył prawo, zasady uczciwości czy dobre obyczaje. Takie ustalenia powinny być zawsze poparte **jednoznacznymi dowodami**. Zasada ta znajduje rozwinięcie w **nakazie rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy**:

Art. 10. 2. Jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, w przypadku niedających się usunąć wątpliwości w postępowaniu wyjaśniającym, organ rozstrzyga je na korzyść przedsiębiorcy.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli:

- 1) w postępowaniu uczestniczą podmioty o spornych interesach lub wynik postępowania ma bezpośredni wpływ na interesy osób trzecich;
- 2) przepisy odrębne wymagają od przedsiębiorcy wykazania określonych faktów;
- 3) wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego.

Powyższa reguła znajdzie zastosowanie w sprawach, które bezpośrednio wpływają na sferę praw i obowiązków przedsiębiorców. Nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku (np. kary) bądź ograniczenie lub odebranie mu uprawnienia (np. cofnięcie zezwolenia) nie nastąpi, jeśli nie zostaną zebrane jednoznaczne dowody. Jeśli organ nie będzie w stanie usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego w postępowaniu wyjaśniającym, to powinien przyjąć fakty korzystne dla przedsiębiorcy. W ten sposób eliminowana będzie arbitralność rozstrzygnięć wydawanych na podstawie niejednoznacznych dowodów. Przedsiębiorca zyska pewność, że organ nie będzie domniemywał faktów skutkujących nałożeniem na niego sankcji.

By uniknąć ryzyka dla obrotu gospodarczego i pewności prawa wprowadzono granice stosowania reguły rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy. Po pierwsze, przepisu nie stosuje się, gdy w konsekwencji mogłoby dojść do naruszenia interesów innych osób. Po drugie, reguła rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść strony nie będzie zwalniała z obowiązku wykazania określonych faktów przez przedsiębiorcę, jeśli wynika on z odrębnych przepisów. Wreszcie, organ będzie mógł odmówić zastosowania tej reguły w sytuacjach wyjątkowych, usprawiedliwionych ważnym interesem publicznym.

5. Zasada przyjaznej interpretacji przepisów

Art. 11. 1. Jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść przedsiębiorcy, chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się jeśli wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego.

Choć prawo nie powinno budzić wątpliwości interpretacyjnych, to w praktyce nierzadko zdarza się, że problemy z ustaleniem właściwej treści normy prawnej mają nie tylko przedsiębiorcy, ale i stosujące prawo organy administracji i sądy. Rozbieżności te nie sprzyjają pogłębieniu zaufania do organów państwa. Brak jasności przepisów prawa gospodarczego może mieć szczególnie dotkliwe konsekwencje. Powoduje bowiem niepewność przedsiębiorcy co do wymaganego od niego zachowania czy słuszności planowanych działań.

Zgodnie z zasadą przyjaznej interpretacji przepisów, organ będzie miał obowiązek **rozstrzygnięcia wątpliwości interpretacyjnych na korzyść przedsiębiorcy**, jeśli przepis jest na tyle niejasny, że zasady logiki i dyrektywy wykładni pozwalają na przyjęcie kilku sposobów jego interpretacji. Dzięki temu, przedsiębiorca zyska pewność, że nie zostanie obciążony obowiązkiem (np. nakazem rozbiórki) ani nie zostanie mu odebrane uprawnienie na podstawie niekorzystnej interpretacji niejasnego przepisu. Zasada przyjaznej interpretacji ma zatem na celu **eliminację negatywnych skutków niejasności prawa dla przedsiębiorców**.

Stosowanie zasady przyjaznej interpretacji przepisów będzie wyłączone z uwagi na konieczność ochrony interesów innych osób, a także ze względu na ważny interes publiczny, podobnie jak reguła rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy.

6. Prawo do oceny jakości obsługi w urzędzie

Art. 12. 1. Organy dążą do zapewnienia wysokiej jakości obsługi przedsiębiorców.

2. Organy umożliwiają przedsiębiorcom ocenę jakości ich obsługi przez urzędy kierowane przez te organy oraz przez pracowników tych urzędów.

Wprowadzenie tych przepisów na umożliwić przedsiębiorcy ocenę jakości jego obsługi przez organy publiczne. Ich celem jest **motywowanie urzędów do ciągłej i systematycznej poprawy jakości obsługi przedsiębiorców**.

Organy zobowiązane będą wprowadzić wewnętrzne systemy, dzięki którym przedsiębiorca będzie mógł ocenić jakość jego obsługi, zarówno na poziomie całego urzędu, jak i przez poszczególnych pracowników. Taki system powinien służyć do kontroli oraz analizy jakości obsługi w wybranym okresie, a także do oceny pracy urzędników. Wyniki analiz i ocen powinny pomóc w doskonaleniu sposobu obsługi przedsiębiorców. Urząd powinien ułatwiać obywatelom – w tym przedsiębiorcom – załatwianie ich spraw i służyć im profesjonalną pomocą.

7. Zasada proporcjonalności

Art. 13. 1. Organ prowadzi postępowanie w sposób budzący zaufanie przedsiębiorców do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania.

2. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, organ podejmuje jedynie takie działania, które są proporcjonalne do zamierzonego celu, konieczne do jego osiągnięcia i prowadzą do niego bezpośrednio.

Zasada proporcjonalności przewiduje, że organ administracji publicznej podejmuje tylko takie działania, które są proporcjonalne do zamierzonego celu. Realizując swoje czynności, organ powinien **dobierać środki, które są dla przedsiębiorcy jak najmniej uciążliwe**. W myśl tej zasady, organ nie może np. żądać od strony przedłożenia dokumentów, które nie są konieczne do załatwienia sprawy lub które organ może uzyskać z urzędu, czy wzywać do osobistego stawiennictwa, gdy inna forma kontaktu jest wystarczająca.

Dalsze regulacje Prawa przedsiębiorców konkretyzują zasadę proporcjonalności. Wprowadzają zakaz żądania od stron dokumentów w szczególnej formie (np. w formie poświadczonej kopii lub tłumaczenia), jeśli przepisy wprost jej nie wymagają. W ramach zmian w Kodeksie postępowania administracyjnego (k.p.a.) stanowiących element pakietu „100 zmian dla firm” przewiduje się zaś możliwość poświadczania za zgodność z oryginałem składanych przez stronę dokumentów przez pracownika organu. Prawo przedsiębiorców oraz nowelizacja k.p.a. poszerzają też możliwości komunikacji pomiędzy urzędami a przedsiębiorcami (organ, zamiast kierować formalne pismo, przykładowo wezwanie do uzupełnienia braków, będzie mógł skorzystać z telefonicznej formy kontaktu, np. wysłać SMS).

Dzięki tym zmianom, przedsiębiorca nie będzie musiał ponosić niedogodności i kosztów związanych z uzyskiwaniem szczególnej formy dokumentów (np. odpisów notarialnych) w celu załatwienia spraw urzędowych. Wystarczy, że przedłoży kopię, a jeśli przepis wymaga oryginału – okaże go, dzięki czemu urzędnik będzie mógł uwierzytelnić kopię.

Zasada proporcjonalności znajduje także wyraz w gwarancjach dotyczących kontroli działalności przedsiębiorcy. W Prawie przedsiębiorców wprost wskazano, że czynności kontrolne powinny być przeprowadzane **w sposób sprawny i możliwie niezakłócający funkcjonowania kontrolowanego przedsiębiorcy**. Nadmierną uciążliwość kontroli ograniczać będą także takie instytucje jak zakaz ponownej kontroli, maksymalny czas trwania kontroli w ciągu roku, możliwość skorzystania ze środków zaskarżenia w razie przedłużającej się kontroli, czy generalna zasada nieprzeprowadzania kilku kontroli w tym samym czasie.

8. Zasada pogłębienia zaufania, bezstronności i równego traktowania

Art. 13. *Organ prowadzi postępowanie w sposób budzący zaufanie przedsiębiorców do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania.*

W przypadku przedsiębiorców nieufność wobec urzędów może mieć bardzo niekorzystne konsekwencje, ograniczając rozwój działalności i nowe inwestycje, które wymagają zgód czy zezwoleń. Dlatego tak ważne jest pogłębienie zaufania przedsiębiorców do władzy publicznej.

Zasada pogłębienia zaufania przedsiębiorców do władzy publicznej jest generalną dyrektywą, która znajduje uzupełnienie w wielu innych zasadach i wytycznych, w tym m.in. w zasadzie pewności prawa, bezstronności i równego traktowania czy szybkości działania.

Zasady **bezstronności i równego traktowania** mają kluczowe znaczenie dla budowania zaufania przedsiębiorców do organów publicznych. Urzędnicy nie powinni w swych działaniach kierować się jakimikolwiek własnymi interesami czy motywami osobistymi, które mogą naruszać interesy przedsiębiorców (zasada bezstronności). Organy nie powinny także rozstrzygać spraw przedsiębiorców w sposób arbitralny oraz **bezzasadnie różnicować rozstrzygnięć**, gdy stany faktyczne, w których znajdują się przedsiębiorcy są takie same bądź w inny sposób różnicować swe postępowanie wobec przedsiębiorców (zasada równego traktowania). Dyskryminacja bądź preferencyjne traktowanie często zniechęcają przedsiębiorców nie tylko do administracji publicznej, ale do przedsiębiorczości jako takiej. Wyraźne wskazanie tych zasad powinno sprzyjać zwiększeniu zaufania przedsiębiorcy do organów, które zajmują się jego obsługą.

Realizacji zasady równego traktowania sprzyjała będzie zasada pewności prawa, zgodnie z którą organy publiczne nie powinny odstępować od utrwalonej praktyki rozstrzygania takich samych spraw oraz zakaz obciążania przedsiębiorcy sankcjami lub karami w takim zakresie, w jakim zastosował się do utrwalonej praktyki interpretacyjnej organu.

9. Zasada odpowiedzialności urzędników za naruszenie prawa

Art. 14. Funkcjonariusze publiczni ponoszą odpowiedzialność za naruszenie prawa spowodowane ich zawinionym działaniem lub zaniechaniem, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Jakość obsługi przedsiębiorców przez urzędy zależy w dużej mierze od zachowania poszczególnych urzędników załatwiających sprawę. Pracownicy administracji powinni postępować **profesjonalnie** i poczuwać się do odpowiedzialności za działania podejmowane w wykonaniu obowiązków służbowych. Urealnieniu takiej postawy urzędników służy zasada ich odpowiedzialności za naruszenie prawa. Da ona przedsiębiorcy większą pewność, że obsługujący go urzędnik stosuje się do przepisów prawa i dokłada staranności, by prawidłowo i sprawnie załatwić sprawę.

Powyższa zasada znajduje wyraz m.in. w odpowiedzialności za spowodowanie bezczynności lub przewlekłości postępowania przez pracownika organu (zmieniany w ramach pakietu „100 zmian dla firm” art. 38 k.p.a.) oraz w przepisach ustawy o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa.

10. Zasada pewności prawa

Art. 15. Organy bez uzasadnionej przyczyny nie odstępują od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym.

Jednym z podstawowych kryteriów oceny jakości działania administracji i jej relacji z przedsiębiorcami jest **pewność prawa i przewidywalność rozstrzygnięć organów**. Przedsiębiorca ma prawo układać swoje interesy w zaufaniu do utrwalonej praktyki działania organu, bez ryzyka niekorzystnych skutków prawnych. Tym bardziej, że w zaufaniu do takiej utrwalonej praktyki (np. licząc na uzyskanie określonego zezwolenia) przedsiębiorcy niejednokrotnie ponoszą wysiłek i koszty przygotowania się do określonej działalności czy inwestycji. Organy administracji publicznej nie powinny zatem postępować niezgodnie ze swoją utrwaloną praktyką, co wyraża zasada pewności prawa.

Wyrazem zasady pewności prawa są m.in. ujęte w Prawie przedsiębiorców: **interpretacje indywidualne oraz objaśnienia prawne, jak również możliwość powołania się przez przedsiębiorcę na utrwaloną praktykę interpretacyjną organu**. Przedsiębiorca będzie mógł zawnioskować do organu o wydanie stanowiska w jego sprawie, a w przypadku następczego zastosowania się do tego stanowiska – mieć pewność, że nie poniesie z tego tytułu żadnych negatywnych konsekwencji. Co więcej, dzięki obowiązkowi zamieszczania przez organy administracji publicznej oraz państwowe jednostki organizacyjne w Biuletynie Informacji Publicznej zanonimizowanych interpretacji indywidualnych, przedsiębiorca ma możliwość ustalenia utrwalonej praktyki interpretacyjnej; zastosowanie się do niej będzie zaś chroniło przed negatywnymi konsekwencjami (sankcje administracyjne lub finansowe, kary). Podobną funkcję spełniać będą objaśnienia prawne. Przepisy szczególnie skomplikowane będą w nich tłumaczone jasnym, zrozumiałym językiem, a zastosowanie się do nich nie będzie mogło rodzić dla przedsiębiorcy negatywnych skutków.

11. Zasada udzielania informacji

Art. 16. Organ administracji publicznej, w zakresie swojej właściwości, udziela przedsiębiorcy informacji o warunkach podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej.

Kluczowym obowiązkiem organów administracji powinno być udzielanie zainteresowanym podmiotom wyczerpujących informacji w sprawach, które należą do właściwości tych organów. Ma to szczególne znaczenie w sprawach przedsiębiorców, gdyż zawitość

przepisów, obszerność regulacji i różnorodność norm prawa gospodarczego rodzi wiele problemów praktycznych.

Na organy administracji publicznej nałożono w związku z tym **obowiązek udzielania przedsiębiorcy informacji** o warunkach podejmowania, wykonywania i zakończenia przez niego działalności gospodarczej. Realizację tej zasady stanowi np. publikowanie przez organy ogólnych schematów procedur kontroli, objaśnień prawnych czy też działalność **Punktu Informacji dla Przedsiębiorców**, jak również nałożenie na organy kontroli obowiązku publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej interpretacji indywidualnych, procedur kontroli czy warunków uzyskania koncesji.

Dzięki informacjom udzielanym przez organy, w dużej mierze dostępnych publicznie, przedsiębiorca będzie mógł **uniknąć negatywnych konsekwencji zawichości prawa**. Posiadanie wiedzy i rozumienie przepisów prawa stanowi punkt wyjścia do ich prawidłowego stosowania przez przedsiębiorców.

12. Zasada polubownego rozwiązywania kwestii spornych

Art. 17. 1. *W sprawach, których charakter na to pozwala, organy powinny dążyć do polubownego rozstrzygnięcia kwestii spornych oraz ustalania praw i obowiązków przedsiębiorców w należących do ich właściwości sprawach, w szczególności poprzez:*

- 1) podejmowanie czynności skłaniających strony do zawarcia ugody;
- 2) podejmowanie czynności niezbędnych do przeprowadzenia mediacji.

2. *Organy podejmują wszystkie uzasadnione na danym etapie postępowania czynności umożliwiające przeprowadzenie mediacji lub zawarcie ugody, w szczególności udzielają wyjaśnień o możliwościach i korzyściach polubownego załatwienia sprawy.*

Wiele kwestii spornych w sprawach przedsiębiorców mogłoby być rozwiązywanych w sposób polubowny. Stosowanie **mediacji administracyjnej** (wprowadzonej w ramach pakietu „100 zmian dla firm” w k.p.a.) czy zachęcanie stron do zawarcia **ugody** (np. w przypadku konfliktów sąsiedzkich) może przyczynić się nie tylko do szybszego załatwienia sprawy, ale również spowodować, że strony zaakceptują rozstrzygnięcie sprawy.

Dzięki mechanizmom pozwalającym na polubowne rozstrzygnięcie sporów przedsiębiorca będzie mógł w większym stopniu uczestniczyć w rozstrzygnięciu jego sprawy, lepiej zrozumieć przesłanki, którymi kieruje się organ i wyjaśnić mu swoje stanowisko i sytuację. Powinno to przyczynić się do budowania **bardziej przejrzystych i partnerskich relacji między administracją a przedsiębiorcami**.

Pakiet „100 zmian dla firm” równolegle przewiduje podstawy do zawierania przez Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego ugód w sprawach cywilnych. Sprawy, w których prowadzenie długotrwałego sporu sądowego jest nieoptyczne, gdyż istnieje duże ryzyko czy wręcz pewność przegranej, organy publiczne będą mogły zakończyć spór ugodą bez ryzyka zarzutów naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

13. Zasada szybkości działania

Art. 26. *Organy powinny działać w sprawie przedsiębiorcy wnikliwie i szybko, postępując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.*

Jednym z podstawowych problemów przedsiębiorców jest **przewlekłość postępowań administracyjnych i kontrolnych**. Zasada szybkości działania, odwołująca się do ogólnych przepisów prawa administracyjnego, ma na celu zmotywowanie organów do używania jak najprostszymi środków oraz jak najszybszego załatwienia spraw przedsiębiorców. Przejawami tej zasady są m.in. zastosowanie trybu **milczącego załatwienia sprawy przy wydawaniu zezwoleń**, możliwość dokonywania przez organ czynności w formie innej niż pisemna, ograniczenie czasu trwania kontroli czy narzędzia ochrony prawnej przed naruszeniem norm dot. czasu trwania kontroli (sprzeciw, zażalenie, skarga na przewlekłość czynności kontrolnych).

Innym przykładem regulacji przeciwdziałających przewlekłości załatwienia spraw są zmiany ograniczające ilość rozstrzygnięć przekazujących sprawę do ponownego rozpoznania oraz umożliwiające zmniejszenie ilości „instancji”, w których rozpoznawana jest sprawa administracyjna (wprowadzane nowelizacją k.p.a. składającą się na pakiet „100 zmian dla firm”).

14. Zasada współdziałania organów

Art. 27. *W toku postępowania organy współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes przedsiębiorców oraz sprawność postępowania, przy pomocy środków adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy.*

Zasada ta zakłada, iż organy zajmujące się obsługą przedsiębiorcy nie będą jedynie „biernymi odbiorcami” dowodów i wniosków, ale też będą aktywnie współpracowały pomiędzy sobą w celu pełnego wyjaśnienia sytuacji, będącej przedmiotem postępowania. Zastosowane przez nie środki, zgodnie z zasadą proporcjonalności, powinny być adekwatne i odpowiednie do danych okoliczności. Zasada ta znajduje rozwinięcie np. w art. 30 Prawa przedsiębiorców, zgodnie z którym **organ nie może żądać od przedsiębiorcy danych, które są w posiadaniu organu lub do których ma dostęp**. Powinien zwrócić się do innego organu o podanie tych danych.

Przykładem realizacji zasady współdziałania być też stosowanie posiedzenia w trybie współdziałania w rozumieniu art. 106a k.p.a. (zmiana zawarta w pakiecie „100 zmian dla firm”). W sprawach, w których konieczne jest uzyskanie opinii lub zgody innego organu (np. konserwatora zabytków w sprawach budowlanych), możliwe będzie wyjaśnienie istotnych dla sprawy okoliczności w trakcie **wspólnego posiedzenia zaangażowanych w sprawę organów**, a w razie potrzeby – także stron. Współpraca organów będzie dzięki temu bardziej efektywna, a sprawa przedsiębiorcy będzie mogła być załatwiona szybciej.

Opinie Przedsiębiorców i Ekspertów

Ryszard Stefan Florek
prezes, FAKRO

„Konstytucja Biznesu to zespół regulacji zmierzających w dobrym kierunku poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej w naszym kraju. Nowe regulacje stwarzają szanse na to, że przedsiębiorca nie będzie już intruzem dla urzędników, ale będzie partnerem, którego inicjatywę należy wspierać, aby nasza gospodarka mogła się szybciej rozwijać. Aby to stało się realne potrzebna jest także poprawa nastawienia urzędników do przedsiębiorców i przedsiębiorczości.”

Andrzej Goździkowski
prezes, Cedrob S.A.

„Ustawa Prawo Przedsiębiorców wnosi do systemu prawnego zasady ułatwiające życie przedsiębiorcy. Ustawa jest nowością ze względu na skalę regulacji - liczbę wyraźnie ustanowionych zasad, która może mieć ogromne znaczenie dla praktyki stosowania prawa. Oczywiście, nie należy oczekiwać, że zaraz za wprowadzeniem przepisu zmieni się świat, ale proponowane rozwiązania to duży krok w stronę ucywilizowania na wzór zachodni, nie wschodni, wzajemnych relacji między państwem, a przedsiębiorcami. Często przedsiębiorcy narzekają na różnego rodzaju kontrole przeprowadzane przez organy państwa. Kontrole prowadzone w duchu zasad zawartych w ustawie, nie będą dokuczliwe. Nie mniej znaczące dla przedsiębiorców będzie powołanie Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców ds. tworzenia i stosowania prawa. Komisja taka powinna znaleźć uznanie obydwu stron. Mamy wspólny cel i aby go osiągnąć potrzebne jest wzajemne zaufanie i współpraca. Najwyższy czas zerwać ze złymi stereotypami: państwa – łupieżcy i przedsiębiorcy – kombinatora.”

Adam Góral
prezes zarządu, Asseco Poland S.A.

„Konstytucja Biznesu, to pakiet ustaw od lat oczekiwanych przez środowisko polskich przedsiębiorców. Jeżeli rzeczywiście doczekamy się ustaw, w których będą realizowane zasady domniemania uczciwości przedsiębiorcy, przyjaznej interpretacji przepisów i rozstrzygnięcia wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy, to obecny rząd zrealizuje postulaty, o które przez ostatnie 27 lat walczyły wszystkie organizacje przedsiębiorców, włączając w to reprezentowany przeze mnie Podkarpacki Klub Biznesu. Będzie to również oznaczało, że po raz pierwszy w naszej najnowszej historii dostrzeżono, że polscy przedsiębiorcy odgrywają znaczącą rolę w budowie naszego Państwa i doprowadzaniu go do konkurencyjności z liderami światowej gospodarki.”

Tomasz Janik
prezes, Polskie Towarzystwo Gospodarcze
wiceprezes, Decco S.A.

„Polscy przedsiębiorcy zasługują na podmiotowe traktowanie przez państwo. Nowe inicjatywy zawarte w Konstytucji Biznesu mogą świadczyć o tym, że nasz rząd poważnie potraktuje polskich przedsiębiorców - dla lepszego rozwoju gospodarczego kraju. To powinno przyczynić się do zwiększenia wzajemnego zaufania i poczucia wolności w podejmowaniu nowych wyzwań biznesowych. Teraz oczekujemy, że otwartość i życzliwość ze strony rządu znajdzie swoje odzwierciedlenie w codziennej praktyce urzędniczej. Ze szczegółowych rozwiązań, pozytywnie zaskoczyły mnie zwłaszcza cztery inicjatywy: powołanie silnego kompetencyjnie Rzecznika Przedsiębiorców, utworzenie Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców, wprowadzenie mediacji między przedsiębiorcami, a organami administracji oraz uproszczenie i dookreślenie zasad rozliczania kosztów uzyskania przychodu, które budzą największe spory między podatnikami oraz organami podatkowymi.”

Michał Kanownik
prezes ZIPSEE „Cyfrowa Polska”

„Przedstawiona przez pana wicepremiera Mateusza Morawieckiego *Konstytucja Biznesu* to szansa na wypracowanie partnerskich relacji pomiędzy biznesem a urzędnikami i przedstawicielami władzy. Bez takiej współpracy rozwój polskiej przedsiębiorczości, a także osiągnięcie coraz lepszej pozycji konkurencyjnej na światowych rynkach gospodarczych jest wręcz niemożliwy.

Polski biznes potrzebuje jasnego, sprawiedliwego i przede wszystkim stałego prawa, które stanowi podstawę stabilności funkcjonowania każdej firmy. Projektowane zapisy w *Konstytucji Biznesu*, a przede wszystkim utrwalona praktyka podatkowa, objaśnienia podatkowe Ministra Finansów i zakaz ponownej kontroli podatkowej w *tej samej sprawie* wydają się nieść ze sobą obietnicę takiej właśnie, dobrej zmiany. Również projektowany zapis dotyczący *Milczącego załatwienia sprawy* jest dobrym rozwiązaniem, które pozwoli na przyspieszenie procesów administracyjnego załatwiania spraw istotnych z punktu widzenia funkcjonowania przedsiębiorstw.

Optymizmem napawa mnie także fakt, że polski rząd dostrzega potrzebę zmiany sposobu akcentowania w relacji urząd-przedsiębiorca. Postawienie w centrum tego ostatniego i projektowanie zapisów prawnych tak, by przede wszystkim zagwarantować mu możliwość korzystania z jego praw to dowód na to, że obecne władze rozumieją, że to właśnie przedsiębiorcy odpowiadają za siłę państwa tworząc miejsca pracy i generując wzrost polskiego PKB. Jako przedsiębiorcy zrzeszeni w ZIPSEE „Cyfrowa Polska”, reprezentujący branżę nowoczesnych technologii, jesteśmy gotowi współpracować z rządem we wprowadzaniu takich zmian, które ułatwią prowadzenie biznesu w Polsce.”

Tomasz Nowicki
prezes, Międzychód

„Zaproponowane w *Konstytucji Biznesu* rozwiązania dość precyzyjnie i spójnie wyznaczają lepszej jakości relacje: instytucje państwa-przedsiębiorca. Można powiedzieć – wreszcie. Trudno nie przyklasnąć propozycji urzeczywistnienia w polskim prawie takich zasad jak: „zasada pewności prawa”, czy zasada „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone”. Aczkolwiek, prowadząc aktywność biznesową od ponad 30 lat, doskonale wiem, że nawet najlepsze przepisy prawa potrafią przegrać z codzienną praktyką ich stosowania przez poszczególne instytucje państwa, zwłaszcza kontrolne. To zjawisko ma swoje korzenie w panującym wśród Polaków stereotypie przedsiębiorcy. Połowa z moich Rodaków postrzega bowiem ludzi biznesu jako tych, którzy dopuszczają się nieuczciwych praktyk. To jeden z tych niebezpiecznych i nieprawdziwych mitów, w zwalczanie którego państwo polskie powinno wziąć czynny udział. Bo to swoisty nowotwór, który w znaczącej mierze wpływa na blokowanie potencjału polskiej przedsiębiorczości – jej rozwoju i ekspansji.”

Michał Wojciechowski
prezes, iPresso

„Nauczyłem się prostej zasady: w biznesie najlepsze efekty osiąga się będąc na nim skupionym, realizując swoją pasję. Dlatego tak ważne jest, aby pozwolić przedsiębiorcom skupić się na biznesie i tym co robią najlepiej. Cieszę się, że administracja publiczna zaczyna poważnie traktować działalność opartą o Internet. Dotychczasowe regulacje (a właściwie „preregulacje”) pasują do połowy ubiegłego wieku. Bez ryzyka nie ma innowacji i wyników, a do sukcesu potrzebne są próby - wiele prób. Dlatego tak ważne jest, byśmy nie bali się zakładać nowych firm - nie chodzi tylko o to, żeby procedura była prosta, ale żeby na początku działalności była przestrzeń na błędy. Aby przy niepowodzeniu likwidacja firmy była szybka i możliwie nieskomplikowana, a kolejną można było bez strachu założyć będąc bogatszym o wiedzę i doświadczenie. Dobrze, że *Konstytucja Biznesu* zawiera w sobie elementy związane z ułatwianiem drogi początkującym przedsiębiorcom. To krok w stronę dopasowania realiów administracyjnych do biznesowych.”

Karol Zarajczyk
prezes zarządu, URSUS S.A.

„Jako aktywny przedsiębiorca bardzo pozytywnie oceniam zmiany, które Rząd zamierza wprowadzić, aby usprawnić i ułatwić prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce. Widać, że Rząd dokładnie przeanalizował potrzeby uczestników rynku oraz dąży do przyspieszenia rozwoju gospodarki. Wprowadzenie pakietu Konstytucji Biznesu zwiększy aktywność gospodarczą Polaków, ożywi innowacyjność, która dotychczas obawiała się urzędniczej formalności i w konsekwencji podniosła konkurencyjność polskich przedsiębiorstw oraz wytwarzanych przez nie dóbr. Bardzo istotny jest fakt, iż proponowane zmiany odpowiadają potrzebom przedsiębiorców z drugiej dekady XXI wieku, tj. działających aktualnie na rynku oraz tym, którzy obecnie zamierzają rozpocząć swoją aktywność gospodarczą. Zasady, które mają zostać wprowadzone, jak np. co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone, domniemanie uczciwości przedsiębiorcy, przyjaznej interpretacji przepisów, wysokiej jakości obsługi urzędowej i szybkości działania organów, zasada utrwalonej praktyki interpretacyjnej (pewności prawa), zasada, że organ nie może żądać danych, które są w posiadaniu organu lub do których ma dostęp, a także ulga na start w zakresie ubezpieczenia społecznego oraz możliwość dokonywania czynności ustnie, telefonicznie lub za pomocą innych środków łączności, są nie do przecenienia i były oczekiwane przez polskich przedsiębiorców od lat. Gorąco wierzę, iż proces legislacyjny związany z wprowadzeniem pakietu Konstytucji Biznesu zostanie zakończony wdrożeniem kompletu przedstawionych założeń, co przyniesie korzyści wszystkim Polakom.”

Marek Dietl
członek zarządu, Instytut Sobieskiego

„Konstytucja Biznesu to inicjatywa, jakiej do tej pory nie było. Jest to realizacja znacznej części postulatów zaprezentowanych w czasie Kongresu Programowego Zjednoczonej Prawicy z lipca 2015 r. Bez wątplenia to krok w dobrym kierunku, który połączony z pro-przedsiębiorczą zmianą podejścia do tworzenia, interpretowania i stosowania przepisów skarbowych pozwoli przedsiębiorcom odczuć zmianę jakościową. Proces deregulacji powinien być ciągły: apetyt na poprawę warunków prowadzenia biznesu rośnie w miarę ich wprowadzania...”

Katarzyna Gierczak-Grupińska,
prezes, Fundacja Firmy Rodzinne

„Dla przedsiębiorców, w ogromnej większości firm rodzinnych, najważniejsze jest przede wszystkim stabilne, proste i zrozumiałe prawo oraz opodatkowanie na poziomie pozwalającym reinwestować zyski w przyszłość. Dlatego należy docenić proponowane zmiany. Zmierzają one bowiem z jednej strony do zmniejszenia ilości obowiązków administracyjnych po stronie przedsiębiorców, z drugiej do zagwarantowania określonych warunków prowadzenia biznesu. Jednakże dzisiaj niezbędny jest twardy reset systemu, bo samo powtórzenie klauzul generalnych – cały czas przecież istniejących – niewiele przyniesie. Bez drastycznej zmiany nastawienia administracji do przedsiębiorców, nawet najlepsze przepisy pozostaną martwe. Dzisiaj o naszych przedsiębiorców zabiegają inne państwa, dlatego polski rząd powinien stworzyć lepsze warunki niż mają oni w Czechach, Niemczech czy Wielkiej Brytanii. Czym innym są intencje twórców a czym innym praktyka stosowania prawa, wprowadzenie objaśnień, czy obowiązku wydawania interpretacji ogólnych. Możliwe, że poprawi to sytuację przedsiębiorców, ale z drugiej strony należałoby zapytać, dlaczego nie stanowić prostego i jasnego prawa już dzisiaj? Zadbajmy o przestrzeń dialogu teraz, dialogu, który tworzy przecież płaszczyznę do współistnienia nas wszystkich w Polsce na pokolenia.”

Cezary Kaźmierczak
prezes, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

„Pakiet *Konstytucji Biznesu* przynosi nam długo oczekiwaną nową ustawę o działalności gospodarczej. *Prawo przedsiębiorców* napisane jest zrozumiałym językiem i przenosi z Konstytucji szereg praw przedsiębiorców, dotychczas nie chronionych zapisami w ustawach. Z punktu widzenia przedsiębiorców najważniejsza jest *klauzula pewności prawa*. Pakiet zawiera też szereg innych ułatwień niepotrzebnie dotąd komplikujących życie przedsiębiorcom. Mam nadzieję, że jest to początek nowych, opartych na zaufaniu, relacji państwo – przedsiębiorcy.”

Andrzej Malinowski
prezydent, Pracodawców RP

„Konstytucja Biznesu to szansa dla polskich przedsiębiorców czekających od wielu lat na profesjonalną administrację państwową oraz samorządową. Polska przedsiębiorczość od dawna oczekuje na efektywność, przewidywalność i kompetencję ze strony polskiego państwa.

Warunkiem, bez którego spełnienia Konstytucja pozostanie tylko dokumentem pozbawionym praktycznego znaczenia jest zmiana sposobu myślenia urzędników. Kluczem do sukcesu jest bowiem postrzeganie przedsiębiorców przez urzędników jako partnerów. Szanowanie ich i traktowanie tak, jak na to zasługują ci, którzy wypracowują ogromną część PKB.

Takie zasady w relacjach przedsiębiorca – urzędnik staną się właściwym fundamentem dla *Konstytucji Biznesu*. Zdaniem Pracodawców RP jej sukces będzie sukcesem zarówno państwa jak i przedsiębiorców.”

Marek Wróbel
prezes zarządu, Fundacja Republikańska

„Propozycja *Konstytucji Biznesu* wygląda bardzo obiecująco. Może odmienić relacje przedsiębiorców z administracją na znacznie bardziej partnerskie. Takie zasady, jak domniemania uczciwości, rozstrzygania wątpliwości na korzyść przedsiębiorcy czy milczącej zgody będą miały znaczenie. *Konstytucja* ulepsza także proces legislacyjny, choć niestety tylko projektów rządowych. Zapowiada też szereg ciekawych rozwiązań punktowych – od uproszczeń podatkowych i sprawozdawczych, przez redukcję procedur dotyczących środków unijnych, odformalizowanie komunikacji z administracją, po rezygnację z pieczętek.

Pakiet zapewne będzie ulegał zmianom w toku gorącej dyskusji. Niezależnie od jej przebiegu, zapowiada się fascynująco.”

Maciej Witucki
przewodniczący, Komitet Dialogu Społecznego KIG

„W projektowanej ustawie Prawo przedsiębiorców znalazło się wiele ciekawych i potrzebnych rozwiązań prawnych. Z punktu widzenia tworzenia przestrzeni do dialogu społecznego warto zwrócić uwagę na dwa z nich. Po pierwsze: utworzenie Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców jako stałego forum dyskusji i współpracy pomiędzy administracją a przedstawicielami przedsiębiorców. To fundamentalna zmiana, w której upatruje szansy na przełamanie pewnego tabu, które de facto paraliżowało coś, co w gospodarkach rozwiniętych działa od lat bardzo dobrze, czyli możliwość otwartego formułowania potrzeb przedsiębiorców wobec państwa. Dzięki takiej formule kraje zachodniej Europy szczytą się dziś globalnymi markami. I po drugie – wzmacniająca zaufanie na linii państwo – przedsiębiorca zasada odformalizowania komunikacji między stronami. Było absurdem, że w drugiej dekadzie XXI wieku nadal nie mogliśmy załatwić poszczególnych spraw urzędowych przez e-mail czy telefon...”

Mam nadzieję, że ogłaszana właśnie Konstytucja Biznesu przełamie dotychczasową niemoc i jej zapisy szybko wejdą w życie.”

Ministerstwo Rozwoju
pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
pn.-pt. 8:15-16:15
tel.: +48 22 250 01 30
e-mail: kancelaria@mr.gov.pl

www.biznes.gov.pl